

בין גלות לגאולה

מאבקם של רבותינו נשיאנו
ברעיון הציונות

אוצרות חסידים - ה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

וביאור ה"דרך ישרה" להתגלות וביאת המשיח
ע"י "מלכות שבתפארת" - בנוגע למעשה בפועל:
. . דרושה ההשתדלות האחרונה ("סוף לבושיו")
של כאו"א מישראל להביא את המשיח, צריכה
להיות הפעולה (לא ע"י מלכות בטהרתה, ענינו
של מלך המשיח עצמו, אלא) ע"י "מלכות
שבתפארת", כלומר, ענינו של המשיח (מלכות)
כפי שהוא בתורה (תפארת), . . ובפשטות:
"תפארת" - הו"ע לימוד התורה, ו"מלכות
שבתפארת" - הוא לימוד התורה בעניני מלך
המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי
מקומות, . . וההוספה בלימוד התורה בעניני
משיח והגאולה ("מלכות שבתפארת") היא ה"דרך
ישרה" לפעול התגלות וביאת המשיח והגאולה
בפועל ממש.

(משיחת ש"פתו"מו' אייר ה'תנש"א)

י"ל ע"י

מערכת 'ועד חיילי בית דוד'

קבוצה ה'תשע"ו

770 איסטערן פארקוויי ברוקלין נ.י.

לתגובות, הארות והערות:

770yesk@gmail.com

פּתַח דְּבַר

אל אחינו התמימים דקבוצה ע"ו

שלום וברכה!

בגיל וברעדה הננו מוציאים לאור את החוברת "בין גלות לגאולה", חוברת חמישית¹ בסדרת 'אוצרות חסידים'. מערכת אוצרות חסידים שמה לעצמה מטרה להעשיר את הידע של התמימים בנושאים מגוונים ב'דברי ימי החסידים', ובפרט בנושאים מעניינים ומרכזיים שמסיבות מסוימות לא זכו לסיקור ופרסום מלא. חוברת זו מתייחדת בכך אשר היא מסכמת את דעת התורה של רבותינו נשיאנו בנושא הציונות, וכפשוט שחובה על כל תמים מקושר לדעת את דעת רבותיו הקדושים בנושא כה קריטי ואקטואלי.

החוברת מקיפה ומלקטת את כל הנושא לפרטיו. אלא שפעמים מפאת קוצר היריעה הבאנו קטעי ענין במקום אריכותו. חוברת זו שונה גם בהיותה תורנית ולמדנית במעט, אי לכך השתדלנו להביא את המקורות בשולי הגליון, אך שגיאיות מי יבין וגם הזמן היה דחוק בעת העריכה לכן המעיר והמאיר ימצא את כתובתנו בקצה הדף ונשמח לענות על כל שאלה.

בשיחת ש"פ חיי שרה תשנ"ב אומר הרבי שכל פעולה שהיא, צריכה לעבור דרך השער היחיד, קבלת פני משיח, ואחרת היא פשוט לא מועילה - 'להבל ולריק' ונתקעת בקיר, כמובן שגם הוצאת חוברת זו קשורה ומוסיפה ומזרזת את הגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות הרבי מלך המשיח שליט"א, ובנושא זה מאיר הענין יותר בגילוי משאר החוברות שהוצאנו, המלחמה בציונות הינה בעצם הזעקה על השקר וסילוף, הזאת הגאולה לה חיכינו? כאשר באמת אין זה גאולה כלל וכלל אלא גלות שאין כמוה ומיד מזדקקת הציפיה לגאולה אחרת והאמיתית.

ויהי רצון שתיכף ומיד ממש יהיה אתחלתא דגאולה האמיתית והשלימה ועד לאמצע ועיקר ותוך הגאולה, וכל זה דווקא מתוך המלחמה באלה 'אשר חרפו עקבות משיחך', ה'שמים חושך לאור' והשימת לב בענינים האמיתיים שמביאים את הגאולה וכפי שמגלה כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח שהדרך הישרה והקלה היא ע"י הלימוד בעניני גאולה ומשיח, ועל ידי זה נזכה להתראות עם מלכנו משיחנו בעיני בשר נאו ממש ונכריז לפניו:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ועד 'חיילי בית דוד'
קבוצה ע"ו

ימות המשיח,
עש"ק ה' אייר תהא שנת עצמות המשיח
שנת הקי"ד להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מלכות שבתפארת

(1) עד עתה יצאו לאור: א' הרבי מה"מ שליט"א ופרשיית התרגיל המסריח; ב' סקירה על חצרות ליובאוויטש-קאפוסט; ג' אדמו"ר הזקן ור' אברהם מקאליסק; ד. המאבק בין מתיישבי כפ"ח לתושבי תוחלת. ניתן לקבל את כל החוברות לאימייל, על ידי שליחת אימייל לכתובת הרשומה לעיל.

הרבי 'לא יכול' לצאת לפאראד

רבי שמעון בר יוחאי יהיה נוכח ב'פאראד', כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר יהיה נוכח ב'פאראד', ואותי סוגרים בחדר כמו רשב"י במערה...
יומן מרתק מארועי ל"ג בעומר תשל"ג

החליטו שלא לפרסם את הדבר. השיקול היה, מכיוון שהרבי הודיע על כך כאפשרות ולא על כדבר וודאי, הרי מי יודע, אולי הרבי יחליט בסוף שלא לבטל את השתתפותו. ההכנות לתהלוכה נמשכו אפוא כמתוכנן.

מי שחשף את הקשר בין המאורע הזה לאי-סיבת השתתפותו של הרבי, היה הרבי בעצמו, בסיום ההתוועדות שהתקיימה יום קודם, התהלוכה, פרשת בהר, י"ז באייר.

בין שאר דבריו אמר הרבי: "מה שאירע לאחרונה בנוגע ל'פאראד' אשר מבלי הבט על כך שהכול היה

כבר מסודר הן מכאן והן ממקומות אחרים, ועל דרך זה הכנות בנוגע ליציאתי ל'פאראד' וכן ההכנות שהייתי צריך להכין את עצמי כדי לצאת. הרי לפתע הגיע עניין בלתי טבעי לגמרי, וזה שלל לגמרי את יציאתי ל'פאראד'."

בהמשך אמר הרבי בכאב לב עצום: "רבי שמעון בר יוחאי יהיה נוכח ב'פאראד', כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר יהיה נוכח ב'פאראד',

בשנת תשל"ג חל ל"ג בעומר ביום ראשון, וכרגיל, החסידים ידעו כי באותו יום ייערך כינוס ילדים גדול בהשתתפותו של הרבי. אולם זמן קצר קודם לכן ארע מקרה נורא, שבגיניו ביטל הרבי את השתתפותו.

אחד האברכים החב"דיים שהתגורר בשכירות בקראון הייטס, התקשה בתשלום שכר הדירה לבעל-הבית. לאחר בקשות חוזרות ונשנות מהדייר, לא יכל עוד בעל הבית לשאת את הדבר, והוא ביזה את השוכר ברבים, ואף הרים יד כנגדו. בעל הבית לא הסתפק בכך, והוא איים כי ילשן עליו לרשויות החוק.

הרבי יוצא לאוהל לאחר הפאראד תשמ"ד

שמעו הדברים הגיע לאוזני הרבי, והדבר כאב לו ביותר. זמן קצר לאחר מכן, רמז הרבי כי מסיבה מסוימת ייתכן שהוא לא יצא להשתתף בתהלוכה ככלל פעם. הרבי לא פירט את הסיבה, ומארגני התהלוכה שכבר התחילו בהכנות, החלו לדאוג. אין מלכות ללא מלך ואוי לה לתהלוכה ללא ה'כתר' שבראשה. המארגנים התכנסו לאסיפה בהולדה, כשבסופה

התנועה הרגילה, אלא כמו הניגון הידוע 'צמאה לך נפשי'. כשהרבי סיים את תנועת הניגון הראשונה, חיכה לרגע שהקהל ינגן, אך מרוב השתוממות והתרגשות הייתה דממה ואין קול עונה. אז הניע הרבי בידו

התועדות ל"ג בעומר תשכ"ב

הקדושה שכל הקהל ינגן, ורק אז ינגן הקהל כרגיל". הרבי אף הודיע כי אין מה להפציר בו לשנות את דעתו: "באמת אין להם מלהפציר בי, שכן כמה שרצונם גדול שאשתתף בכך גדול רצוני עוד יותר! .. דבר שאירע בכ"ט לעומר .. הנני מודיע מלכתחילה שלא תועיל כתיבת פתקאות, זוהי המציאות.

אינני יכול לצאת! אין כאן עניין של קפידות, אין לי טענות וממילא אין צורך לבקש מחילה".

בעקבות דברים אלה, היו אי-אלו חסידים שהחליטו כי אם הרבי לא משתתף, אין כל טעם להשתתף בתהלוכה, או להיות שותפים להכנות. ועל כך הגיב הרבי: 'ובנוגע ל'פאראד', כעת צריכים להמשיך הלאה לפעול בזה, ואדרבה ביתר שאת וביתר עוז, ובפרט שזה קשור ל'רשב"י ולרבי עקיבא, ולכן זוהי זכות גדולה לכל אחד שישתתף בזה. ואלה שלא ישתתפו בזה גדולה הרחמנות עליהם. ולכן, מבלי הבט על כל העניינים הצדדיים, שיפעלו בזה וילמדו לפעול בדיוק כמו אלה שיפעלו בזה באוסטרליה, במונטריאל, בלונדון, בפאריס, במיניאפוליס ובשיקגו. צריכים להשתדל לפעול בזה, ובאופן שייצא מזה קידוש שם שמים רבים, וקידוש שם ליובאוויטש

ואותי סוגרים בחדר כמו רשב"י במערה..."

אולם הרבי, כדרכו בקודש, ספוג באהבת ישראל עצומה, הוסיף והבהיר: "חשבתי שמכיוון שלא אוכל להשתתף ב'פאראד', בינתיים 'אגניב בשבת התועדות,

ושם אדבר את הדברים שהייתי רוצה לומר לילדים..."

כך מצא הרבי דרך להעביר את המסר שלו לכבוד היום, לילדי ישראל שלא טעמו טעם חטא. על תחושותיהם של החסידים, ניתן ללמוד מתיאורו של הרב יקותיאל ראפ, שכתב באותם ימים: "עדיין כולם בהשתוממות ולא מאמינים למשמע אוונם. קשה לדבר אודות עניין נורא כזה ועל אחת כמה וכמה להעלותו על הכתב .. הרבי גילה דעתו הקדושה בנוגע לתהלכה. אוי לאוזניים ששמעו דברים אלה.

"דברים רכים ומעוררים היוצאים מפנימיות קירות לבבו, כאב המוכיח את בנו וגם מתחנן לו. פעם בכה הרבי. פעמים רבות עצר עצמו מלבכות. ואוזניו שמעו וחרד ליבנו, חיל אחזנתו, כי היו דברים מבהילים. ואראה לחזור איזה מילים בקיצור נמרץ, אך קשה מאוד.

בסיום השיחה החל הרבי לנגן בקולו הערב והמתוק, מעורר רחמים מרובים מכל המסובים. מקולו היה ניכר כי הוא מצטער מהמצב הזה, וניגונו היה בקול רחמים ומעורר על המילים 'הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד'. את סיום הניגון מעומקא דליבא, היה לא כמו

שמים חושך ליאור

שלושה דורות של מאבק
ברעיון הציונות אשר ניסה
לבלבל את העולם היהודי
ה' ה' ה'
סקירה יחודית ומרתקת

הקדמה

כל אחד מאדמו"רי חב"ד היה משיח שבדורו. אחד מסימניו של מלך המשיח על פי הרמב"ם: "לוחם מלחמות ה'". ואכן כל דור וגזרותיו וצרותיו, אך תמיד היו אלה רבותינו נשיאנו אשר עמדו בראש המערכה גם כאשר אחרים לא הבינו את חומרת השעה.

בדורות הראשונים עיקר המלחמה היתה נגד תנועת ההשכלה אשר הוקמה אז, וקוממה עליה את כל גדולי היהדות החרדית שראתה בהשכלה, סכנה ממשית להמשך שמירת צביונה הטהור של העם היהודי, המשכילים מצדם עשו כל שיכלו להלחם נגד שומרי המצוות והתורה ואף זכו לגיבוי מלא מטעם השלטונות.

בראש החזית עמד אדמו"ר הזקן, אשר בדורו כבר החלו הפוחזים הללו להרים את ראשם, וכמובא ברשימת שמעון הכופר בארוכה, הצמח צדק גם לחם בעוז ובתוקף נגד תנועת ההשכלה, כמתואר באריכות בקונטרס "אדמו"ר הצמח צדק ותנועת ההשכלה".

מאוחר יותר בתקופת אדמו"ר המהר"ש כבר התפתחה תנועת ההשכלה רח"ל ועל בסיס

שיטתה החלו לצוץ ניצני שיטת הציונות, בתחלה קראו לעצמם, התנועה החדשה הציונית,

ספר תקנות מיסוד תנועת ביל"ו

'ביל"ו' - ראשי תיבות: "בית יעקב לנו ונלכה" אדמו"ר המהר"ש התבטא עליהם שאם היו מוסיפים את המילים ב'אור השם', הוא לא היה מתנגד לשיטה.

אדמו"ר המהר"ש סיפר לבנו אדמו"ר הרש"ב, שחפץ לומר לבאי כח הממשל הרוסי שאם לא ייטיבו את יחסם ליהודים, יקום יחד עם מאה אלף משפחות יהודיות ויעלה לארץ ישראל אך מכיון שאז הוקם ביל"ו וחשש שזה יחזק אותם לא רצה, אך אמר שאם היה אצלם את ה-"באור ה'" היה עולה גם לארץ ישראל!

בכתבה זו ננסה לפרוס בפניכם את מלחמתם העזה של אדמו"רי חב"ד החל מאדמו"ר הרש"ב, בצוררי ישראל והתורה, בתנועה אשר כבר הצליחה לגרור אחריה רבים וטובים ואיימה להחריב את היהדות החרדית לדבר ה', מלחמה זו בציונים היתה קשה מכל הקודמים, וקריטית ביותר להמשך קיומה השלם של עם ישראל, ותורת ישראל.

פרק א' - אדמו"ר הרש"ב

ישנם החושבים שרעיון הציונות בה להרים את קרנם של ישראל בעיני העמים וליצור ליהדות תדמית של עם עצמאי ואיתן, אך ההיפך הוא הנכון: הנחיתות והחנופה היא שעמדה לנגד עיניהם של הציונים שניסו להתנער מדפוס חיים המיושן והלא אקטואלי כביכול וניסו להתחנף ולהתייפף ולהראות כשווים בין אומות העולם.

"היה יהודי בביתך ואדם בצאתך". כמו כל שיטה ותנועה גם להם היה סיסמא, וסלוגן. משפט זה מבטא בצורה ברורה למדי את השקפת ושיטת הכפירה של תנועות ההשכלה והציונות, אשר עמלו לזנוח לגמרי את העיסוק בקיום מצוות מעשיות וניסו לשנות את ההגדרות הרגילות והאמיתיות להגדרת אדם בתואר 'יהודי', בעצם עד לאותה תקופה לאורך כל הדורות לא היה כזאת מחלה ומגיפה בעם ישראל אשר חלק כל כך גדול בעם יורד מדרך הישר וכופר בתורה ובמצוות וכל זה מתוך הצהרה כי הם עודם ביהדותם, ופשוט כביכול השתנו העיתים, והדרישות גם הם השתנו רח"ל.

תרנ"ז הינה שנה אשר ללא ספק תיזכר לדראון עולם, בשנה זו הוקמה תנועת הציונות,

(1) ספר השיחות תש"ה עמ' לב.

באותה שנה התקיים הקונגרס הציוני הראשון, ובאותה שנה פרסם 'אבי הציונות' בנימין זאב הרצל את ספרו החזוני "מדינת היהודים".

תנועה זו אשר באה בהמשך לתנועת ההשכלה היתה גרועה ממנה בכפליים וכפי שמביא לכך אדמו"ר הרשב"י שתי סיבות שהינם בעצם סיבה אחת. תנועת ההשכלה לא התיימרה להיות תחליף ליהודי החרד לדבר ה' המצוי, אלא הודיעו בראש חוצות את שיטתם ודעתם הכפרנית, משא"כ הציונים ראו בעצמם ובמעשיהם תחליף לקיום מצוות ולא ראו כל בעיה בשיטתם, וסיסמתם היתה שהציוני והלאומי הוא הוא היהודי האמיתי גם ללא המצוות ה"י. וממילא לא עלתה אצלם המחשבה לחזור בתשובה.

וטעות זו היא שגרמה לכך שהציונות הפילה יותר חללים מאשר תנועת ההשכלה, וגררה אחריה יהודים תמימים רבים אשר לא ראו כל בעיה בשיטה זו, ואדרבה חזון המדינה והעלייה לארץ ישראל הצטיירה בעיניהם כדבר קדוש וחיובי המהווה תחליף לקיום המצוות.

אדמו"ר הרשב"י עמד ראשון במלחמת ה' נגד הציונים, וכאריה קם והתנגד לכל דבר אשר ריח ציונות נדף ממנו, גם ממה שנקרא היום ציונות דתית שבמובן מסוים יותר גרוע מהציונות החילונית, מאחר שראה בכך סכנה אמיתית לקיום עם ישראל, אדמו"ר הרשב"י החל בפעילות מאסיבית למלחמת חורמה בצוררי ישראל אלו.

בד בבד עם גירוש החושך, ההוספה באור תפס מקום מכובד במלחמה זו ובאותה שנה ממש בה הוקמה תנועת הציונות, פתח נשיאה החמישי של חסידות ליובאוויטש את ישיבת תומכי תמימים בעיירה מרוחקת מערי הבירה, אשר מטרתה הברורה הוכרזה בקול על ידי המייסד, "ללחום נגד אלו אשר חרפו עקבות משיחך", הטעות העיקרית באידאולוגיית הציונות ואשר עליה קמו גדולי הדור ומתנגדיה היתה אשר הם ראו בחזון הציוני אתחלתא דגאולה, בעוד שלמרבה הצער במעשיהם רק הרחיקו את הקץ, וכמלחמת נגד, הקים אדמו"ר הרשב"י את צבא חיילי בית דוד לפעול את ביאת משיח על אף המחרפים הרבים.

השוואת מאורעות אלו לקוחה מאגרת אדמו"ר הרי"צ אשר מדמה את מלחמת הקדושה בטומאה זו למלחמתו של אדמו"ר הצמח צדק, אשר בשעתו בעת הקמת תנועת ההשכלה, גם פתח ישיבה לצעירים בליובאוויטש:

"בשנות תרנ"ג – תרנ"ו בהתייסדה חברת מפיצי השכלה, והוד כ"ק אאמ"ר הרה"ק זצוקל"ה נבג"מ זי"ע עודנו בימי עלומיו וזה רק כשלוש שנה אשר שם לבו לעניני הכלל (בשנת תר"ן) ומעבר מזה הבארון גינזבורג בא בדברים עמו על אדות מפיצי השכלה, ומעבר השני רעיון הציונות מתפשט ומתלהב - ומלהיב מאות ואלפים לבבות בישראל וגם בארזי הלבנון אדירי התורה מתלונן צל רעיון של קירוב, ואחדים כבר קרבו אל הרעיון.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, איננו שומע לבקשותיו של הברון גינזבורג להשתתף אתו עמו, גם אינו חפץ להאזין אל ההנחות הטובות בהנהגה אשר הבארון הבטיח לו, ואיננו מקשיב לקול תרועת מצדדי חיבת ירושלים... ומקבץ הוא הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק נ"ע בשנת תרנ"ד קבוצה של ט"ו - י"ז בחורים, ומקרבים לאור כי טוב.

הרי לפנינו שלש תקופות, המקיפות ששה דורות, המשך של מאה וחמשים שנים. השלשה תקופות הללו, הם שלשה פרקים שלמים ועשירים בדברי ימי ישראל בגולה,

התקופה הראשונה: משבר ר"ל גדלות התורה והגאונות באשכנז, ואחרי' ר"ל אבדון כליון ושמד ר"ל,

התקופה השנייה: התפשטות דבר ונגף ההשכלה, ואחרי' התיסדות לימוד ופתיחת בתי זיטאמיר ווילנא והרעלת נערי בני ישראל בארסה של כפירה,

והשלישית: התפרצות הציוניות ואחרי' החופש בתורה ומצות תערובות והתבוללות.

ובכל שלשה תקופות הללו, נושאי הדגל, דגל התורה הדת ונקודת היהדות עמדו חזק על משמרתם, לא פחדו ולא נעו, לא פשטו ידיהם בגדוד של אחרים, לא התאוו לרכוש להם רכוש של אחרים, אבל עם זה לא נתנו לאחרים לדרוך בחצרותיהם ובטירותיהם. כנוטרי כרמים, כגננים עמדו מדריכנו, אבותינו רבותינו אלה, בכל שלשת התקופות הללו לנצור ולנטור את כרמיהם, לגנן לעדור ולנכש ולזמר ענפי אילני נטיעתם²

אסיפת קובנה - הלשכה השחורה

בתרנ"ט ארגן הרבי הרש"ב בעיר קובנה אסיפת רבנים מכל האיזור לדון בהתמודדות עם פגעי הציונות לעולם התורה. ובאסיפה זו יצאו רשמית בקריאת חרום נגד הציונים, וגרמו להדים נרחבים ברחבי הציבור.

בעקבות אסיפה זו אשר בה הוכרזה רשמית מלחמה בין היהדות החרדית והשלימה לבין הציונות, הנה מני אז הודבק על ידי הציונים, לרבנים הללו הכינוי "הלשכה השחורה".

אחת מישומי החלטות האסיפה היתה הדפסת הספר "אור לישרים" אשר כללה מכתבי עת וגילויי דעת שונים נגד הציונות, בין השאר הופיע שם גם מכתבו של אדמו"ר הרש"ב מתר"ס, מכתב ארוך וחרוף המבאר את מהותה וטעותה של הציונות, (יובא בהרחבה לקמן).

כתגובה לספר פרסם עיתון 'המליץ' הודעת גינוי חריפה, בשמו של הרב שלמה'לי הכהן, רבה הקשיש של וילנה, ומסקנת ההודעה היא: "...לכן אסור לכל בר ישראל להחזיק הספר "אור לישרים" הנ"ל בביתו, כי עובר הוא משום 'אל תשכון באוהליך עולה'.."

(2) אג"ק ריי"ץ ח"ב עמ' קח.

הרבי הרש"ב לא שקט ובמכתב לגביר החסידי ישעיה ברלין מגיב לדבריו של עיתון המליץ: „ומה שהמליץ פער פיו אין ליתן לב על זה, כי בעת שכתבתי את המכתב ידעתי שהכלבים ינבחו ויצעקו מרה, ואני הסכמתי על זה באשר ראיתי גודל הנחיצות בזה שנוגע ליסוד וקיום הדת אשר המהרסים חותרים חתירה תחתיה”³.

הרבנים החרדים היו אובדי עצות בעקבות צאתו של רב העיר וילנה נגד הספר, וחששו ביותר מהשתלטות הציונות, אך לאחר זמן מועט בעקבות לחצים של הרב חיים עוזר גרודז'ינסקי והרב מאיר נח לוין, הוציא רב העיר מכתב בו הוא מבטל את מכתבו הקודם נגד הספר שיצא כמתקפה על הציונות.

החסידים נזהרו והתרחקו מכל דבר אשר ריח קליפת הציונות דבקה בו, ואף במהלך השנים ניסו להשפיע על יהודים רחוקים ולקרנם ולהחזירם אל הדרך.

מסופר שלקראת ראש השנה של תר"ס הגיע לליובאוויטש יהודי בשם דיסקין, ציוני מובהק עם הסימנים, קוקו ארוך מאחוריו וזקן עבות מלפניו, הוא היה חזק בעמדותיו, ואפילו מעריב של ראש השנה במחיצת כ"ק אדמו"ר הרש"ב היתה רק 'מוחין' עבורו ולא נשבר בו כלום, אך למחרת במוסף של היום לאחר התקיעות, ניצוץ נשמתו התעוררה מחדש בעת הבכיות הנוראות של הרבי בתפילה, וחזר בתשובה ונהפך מציוני מובהק לרב ובעל מסירות נפש.

דעתו התורנית של אדמו"ר הרש"ב על הציונות

כיום אצל רבים אינו ברור כל כך מה כל כך נורא בעצם השיטה והרעיון לעלות לארץ ולהקים מדינה לאומית, לכולם ברור שאנשי מקימי התנועה היו אנשים ריקים ורחוקים מכל זיק של יהדות, אך הציונות הדתית לכאורה מה רע בה?

הרבי הרש"ב, נוסף על מלחמתו על התנהגות הציונים החילוניים אשר בריש גלי הצהירו מלחמה בשומרי התורה והמצוות, גם ההשקפה הציונית שעמדה מאחוריהם זכתה למכתבים חריפים וארוכים המבארים אחד לאחד מדוע אין זה לא 'אתחלתא' ולא 'גאולה', עד היום יוכוח זה עומד במקומו כאשר ישנם עדיין אנשים ואפילו רבנים המנסים לטעון שמדינת ישראל היא חזרתה של מלכות דוד והיא ראשית צמיחתנו וכו' וכו'.

גם הרבי הריי"צ וגם הרבי מלך המשיח שליט"א הזכירו פעמים רבות שלא רק שזה לא איזה שלב התחלתי בגאולה אלא זה רק הרחיק ודחה את הקץ המיוחל, אך בד בבד לא נמנעו מלדבר על הקץ האמיתי ולא שקטו בפעולות רבות ואמיתיות לזרז את הגאולה האמיתית והשלימה.

3) אג"ק ח"ג עמ' קכה.

שלושת השבועות

מה שכיום הינה מקור ההשראה לשיטתם הקיצונית והאוילית של חסידות סאטמר, אשר ברמת הקנאות האמיתית לציונות, אינם יותר חזקים משיטתו של הרבי מלך המשיח שליט"א, אך ביחסם ליהודים הציונים נגררו קשות, הנה מקור הוכחתם התורנית לקוחה מגמרא במסכת כתובות בה נידון האם יש מצווה לעלות לארץ ישראל והאם מותר בכלל לעלות.

הראשון אשר השתמש בגמרא זו, (המכונה בקיצור "שלושת השבועות") נגד הציונים היה אדמו"ר הרש"ב הדין בענין באריכות⁴.

הגמרא במסכת כתובות:

רבי זירא הוה קמשתמיט מיניה דרב יהודה, דבעא למיסק לארץ ישראל, דאמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה שנאמר (ירמיהו כז כב) בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ה' [והעליתים והשיבתים אל המקום הזה]. ורבי זירא ההוא - בכלי שרת כתיב. ורב יהודה כתיב קרא אחרינא: (שיר השירים ב ז) השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה [אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ]. ורבי זירא ההוא - שלא יעלו ישראל בחומה. ורב יהודה 'השבעתי' אחרינא כתיב. ורבי זירא ההוא מיבעי ליה לכדרי יוסי ברבי חנינא דאמר: שלש שבועות הללו למה אחת שלא יעלו ישראל בחומה ואחת שהשביע הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא ימרדו באומות העולם ואחת שהשביע הקדוש ברוך הוא את אומות העולם שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי.⁵

אדמו"ר הרש"ב עונה לשלושה טענות על הצינות

ביו"ד תמוז תרנ"ט כתב אדמו"ר הרש"ב למהר"י צערטקאוו מחרסון מכתב הפותח במילים "בדבר שאלתם אודות הצינות"⁶ ובו עונה אדמו"ר הרש"ב לשאלותיו אחת לאחת, ומבהיר באריכות, בחריפות, ובכאב את התנגדותו לצינות.

כארבע שנים מאוחר יותר בד' שבט תרס"ג חזר לליובאוויטש אדמו"ר הרש"ב לאחר מסע ארוך ומייגע, מסע ביקור בהיכלי הקודש של הבעש"ט, המגיד, אברהם המלאך, אדה"ז ואדה"א. בהגיעו מסר לידי בנו הרבי הרי"צ את כתביו שרשם בזמן המסע, ביניהם היתה אגרת ארוכה הכתובה בכתב יד קודשו אשר נכתב בעקבות פגישה מיוחדת אשר היתה לאדמו"ר הרש"ב בהיותו בניעוין עם הרב שלמה אהרון אהרונוסון,

הפגישה התקיימה בבית האלמנה חנה חישיע, אשתו של המהרי"ן בנו של הצמח צדק,

4 ח"ד עמ' קפג.

5 כתובות דף ק"י.

6 אג"ק אגרת פ"ו.

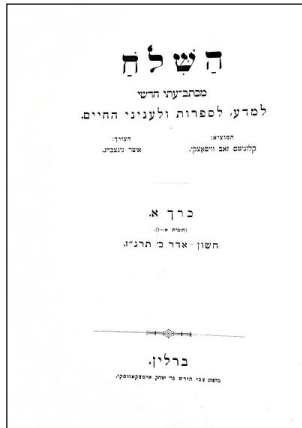
וסבת אשת אדמו"ר הרי"צ. תוכן ומטרת הפגישה היתה לצורך דיון בנושא הציונות והציונים אשר הרב אהרונסון ניסה להצדיקם בטענות שונות אך אדמו"ר הרשב"ב התנגד ופרך את כל הטענות, באגרת זו מובאים שלוש טענות המצדיקות את הציונות או לפחות מנסים לערער על צורך המלחמה בה א. לכאורה ריחוק הציונים רק מפריד ומרחקם יותר כמו שהיה עם אותו האיש. ב. הרי בפועל ישנם שהתקרבו בזכות הציונות. ג. הרי בכל אופן לא נוכל לנצחם אז על מה המלחמה.

”שאלה: כמו אותו האיש אשר הכל קרה בגלל שהרחיקו אותו חכמי ישראל, וכך הציונים שעל ידי הריחוק רק מפרידים ומרחיקים אותם יותר?

תשובה: אז יכלו למנוע את כל הצרות אם מלכתחילה לא היו מרחיקים אותו כי אז גם אצלו, הרע שבו היה נעלם והוא לא היה עושה את מה שעשה אך הציונים שכבר נתרחקו ויצאו בגילוי נגד התורה אשר עליהם חל החיוב להרחיק אותם.

שאלה: הרי על כל פנים כמה וכמה אנשים שעד עתה היו רחוקים מישראל לגמרי ואף לא רצו שיקרא שם ישראל עליהם עתה ע"י הציונים והציונות נתקרבו ובשם ישראל יתפארו?

תשובה: אתם אומרים שלפחות כמה התקרבו, והנני שואל כמה התקרבו? וכי החלו לשמור תורה ומצוות? לא אדרבה מקיום התורה והמצוות ומהאמונה בה' נתרחקו יותר ויותר ע"י התנועה הציונית, הציונים הינם יותר גרועים מהמשכילים אשר רק הוסיפו על התורה והמצוות אך הציונים התחכמו להרע הרבה יותר, כמו מנדלשטם אשר אומר במכתב גלוי שלו אשר לא זהו יהודי מי שמקיים את המצוות כי אם מי שהוא ציוני, אף שאינו מניח תפילין ואינו שומר את השבת ר"ל ועוד ועוד, הרי הוא יהודי. ה'שילוח' (עיתון) אשר כתב בשנה שעברה, שגם מי שעובר על כל מצוות התורה ה"י ואף גם מי שהוא כופר בעיקר ר"ל אם הוא לאומי הוא יהודי.

ו'המליץ' (עיתון) הביא אז את הדברים הנ"ל ולא הסכים עמו באופן מבהיל כזה, ואינני זוכר איך שרצה הוא להגביל תחום העבירות אבל בד"כ נכנס בפשרות. שזה כל שיטתם לומר שהלאומיות היא במקום התורה והמצוות ולכן לעולם לא יחזרו בתשובה כי יאמרו בליבם שהם יהודים כשרים, וברור שאותם יהודים

שכביכול התקרבו באמת התרחקו לעולם ואין תקווה ח"ו לאחריהם.

שאלה: במה כוחנו גדול ללחום נגדם, הרי דבר שאי אפשר לבוא אל תכליתו אין כדאי להתחיל?

תשובה: החובה למחות היא כי יש הרבה מאחינו ישראל שיש בהם דעת קצת אך לא ישכילו על דבר מעצמם ומה שאומרים להם הם שומעים ובשומעם על הציונות יכולים לחשוב שהוא דבר טוב ויש כאלה שכשומעים מהמטיפים הציונים על ארץ ישראל וכל מיני הבטחות על התענוגות שיהיו שם הם נעשים מסורים אל הרעיון אך מכיון שבאמת הם יהודים החרדים לדבר ה' על ידי שמאירים את עיניהם הם מתרחקים, ועל אחינו אנחנו מחויבים למסור את נפשנו להצילם מפיות האריות הרוצים להעבירם על הדת השם ישמרנו והשי"ת יהיה בעזרנו ויביא לנו משיח צדקנו בב"א".

המכתב מתר"ס אודות הציונות

"הנה גם אם היו האנשים האלה שלמים עם ה' ותורתו וגם הי' מקום לחשוב שישגו מטרתם אין לנו לשמוע להם לדבר הזה לעשות את גאולתנו בכח עצמינו והלא אין אנו רשאים גם לדחוק את הקץ.. וכ"ש בכחות ותחבולות גשמיים דהיינו לצאת מהגלות בזרוע אין אנו רשאים ולא בזה תהי' גאולתנו ופדות נפשינו ובפרט שהוא נגד תקותינו האמיתי, כי כל צפיותינו ותקוותינו הוא שיביא הקב"ה לנו משיח צדקנו בב"א" כל חפצם לפרוק עול התומ"צ והלאומיות תהיה יהדותם.

אשר המתעסקים הראשים בזה המה מנגדים גמורים לה' ולתורתו וכל חפצם ומגמתם הוא לפרוק עול התורה והמצות ולהחזיק רק בהלאומיות וזה תהי' יהדותם כאשר יצא לא מכבר אחד מראשי החברה מיוחדים שבהם במאמר גלוי לחרף ולגדף את כל היהדות לעיני כל ישראל ויעיזו ויאמר לעין כל אשר לא המקיים תומ"צ הוא יהודי כו' ועל הרבה ממצות התו' אומרים, יסכרו פיהם, שהמה חרפה ר"ל לישראל וזה רוצים להשריש בלב הנערים בהחינוך שרוצים לכבוש תחת ידם בבתי ספר שלהם למען השרש בהם רעל וארס הכפירה ר"ל בתומ"צ ורק הלאומיות יהי' דגלם.

וכאשר העיזו אחד מראשיהם לעשות תורה חדשה והוא חמשה חומשי תורה אך לא כמו שנמסרה למשה מסיני כ"א דילג הרבה פסוקים והרבה פרשיות ודינים אשר לא ישרו בעיניו וידו נטוי' להדפיס התורה החדשה הזאת וזה ילמדו עם הנערים בבתי הספר.. להשריש בהנערים וצעירי הדור שרש פורה ראש ולענה ושלוחיהם כמותם המה המטיפים הציונים אשר ידרשו באזני ההמון דרשות של דופי ומדברים סרה על נביאי ה' גם על משה רבינו רבן של כל הנביאים ככל העולה על רוחם אוי לנו

שכך עלה בימינו. וכל אמצעי שימצאו להטות לב ההמון לדעתם ורוחם אין לזה שום מניעה ועיכוב כלל ואין מעצור לרוחם הרע באשר באמת רובם חפצים להסיר ח"ו לב ישראל מאת הוי' ותורתו ולהשפיל בעיניהם את כל קדשי ישראל

ואם ח"ו יעלה בידם להחזיק בהארץ כמו שמדמים בנפשם יטמאו וישקצו את הארץ בשיקוציהם ובמעלליהם הרעים ויאריכו בזה ח"ו את אורך הגלות.

בנתיים רק הרעו בפועל ממש לאחינו בני ישראל ומה שטוענים עוד שהמה עושים ומעשים לטובת עמם והיראים יושבים בחיבוק ידים ואינם עושים מאומה נראה מה עשו המה לטובת עמם ולא נדבר בהציונים אשר במשך קרוב לשלושה שנים שנתעוררה התנועה הציונית לא עשו דבר וחצי דבר לטובת אחב"י.

רק אחת פעלו שנסגרו חופי אה"ק לפני כל היהודים יהי' מאיזה מדינה שיהי' ואינן מקיימים שום קנין בית או קרקע ע"ש אחינו ב"י שאינו תחת חסות תוגרמה אף גם הישינים עוד מאז התחילה החברה חובבלי ציון נסגרו חופי אה"ק לפני יהודי רוס"י ורומיני' ונאסרה קניית קרקע ובתים ליהודי כל הארצות לבד מאנשי תוגרמה הבאים מחדש כידוע לכל כמה סבלו רבים מזה והפסידו מעותיהם בענין רע וכאשר נתעוררה התנועה הציונית נאסרה הכניסה לכל היהודים וכן נאסר הקנין גם להישינים אשר בזה הרעו הרבה מאד לאחינו היושבים שמה מכבר,

והמסייעים בידי הציונים הנ"ל עתידים ליתן את הדין כי מחזיקים המה ידי מחטיאי הרבים ולזאת מי לה' ולתורתו לא יתחבר לעושי רעה ולא יתן ידו אליהם אדרבה ינגד להם בכל מה דאפשר ועד אשר יהי' הרצון מאת ד' לגאלינו עלינו לקבל עול הגלות לכפר על עוונותינו ועלינו להתחזק ולעמוד נגד כל גל וגל,

ומה שכן עשו ודאגו כל זה פחות ממה שכל רב קהילה עושה וללא התפארות. אמנם גם חברת חובבלי ציון באדעס שנתייסדה זה כעשר שנים מהממשלה נראה מה עשו המה לטובת אחב"י הדבר האחת שפעלו לטובה הוא התייסדות הקולאניא קאסטניא וכפי שנודע לי מאיש נאמן ביותר שידוע היטב את הקולאניא הנ"ל ומכיר היטב את אנשי"י ש בקולאניא הזאת רק שבעה משפחות, אין להם בתים כ"א בנינים מנסרים, רק מה שניתן להם עבור יגיעתם בעבודת האדמה פראנק וחצי ליום לכל עובד וההכנסה מתוצאת הארץ שייכת להחברה והמה עניים מרודים.

ועוד מחזיקים איזה משפחות במספר מועט בקולאניא פתח תקוה זהו טובתם שעושים בכלל ישראל וטובות והחזקות כאלה עושה כל רב וכל בעה"ב בעירו שמחזיקים ידי בעה"ב נמוכים באופן שלא יצטרכו לקבל עוד, וכ"ז נעשה בלי קול

רעש והמולה ולא נודע לרבים כלל וגם בעיירות שאינם מצטיינים במעשה צדקתם מחזיקים הרבה יותר ממה שמחזיקים החובבי ציון והרבה יותר יש לנו לתבוע מהם אחרי הרעש הגדול שמרעיש את העולם ומאספים יותר מארבעים אלף רו"כ לשנה מה עשו במשך העשרה שנים לטובת אחינו אין כחם אלא בפה ובעטם לשונם מדברת גדולות ובכח עטם יגדילו וירחיבו כל דבר שעושים ומה שחושבים לעשות וכשמריחים ריח איזה התנגדות מאחד נופלים עליו כאריות טורפות ושופכים עליו דברי בוז וקלון ורוצים לשרוף אותם בהבל פיהם ופי עטם"

הרצל - חילל את התורה והמצווה בריש גלי

הרצל המכונה אבי הצינונות, אשר התיימר להיות מושיען של ישראל התברר למפרע כצוררן של ישראל, ולמרבה הזעזוע היה לו קשרים עם הכנסייה והטביל את ילדיו לנצרות ואף חפץ להעביר יהודים רבים על הדת, כנכתב בספרו ומובא בספר 'בין אור לחושך', לאחר שהלה ערך ביקור בארץ והסתובב בהר הבית בזלזול ופריקת עול, כתב עליו אדמו"ר הרש"ב "שהעמיד צלם הלאומיות במקום היכל ה'":

"כל מי שיש לו דעת אף במקצת יודה על האמת אשר התעוררות הרצל ונורדוי לצינון אין זה משום איזה הרגש אלוקי שנתעורר בנפשם.

אחינו היראים אהבתם לאה"ק היא מצד ההרגש האלוקי שבהם ושרצונם וחפצם בה' ובעבודתו ית' ולזאת המה חפצים בהמקום אשר בחר בו ה' הבוחר בצינון ובירושלים, ואהבה זה היא בהרגש פנימי ואהבה עצמית ופנימית בהמקום הזה והיו נושקים את עפרה ממש, והכל חלקם בחיים אם יזכם ה' ית' לבא לאה"ק אשר לזה תכסוף כל לב ונפש.

אבל לא כן הוא סיבת התעוררותם לצינון אצל מנהיגי הצינונות הרצל ונורדוי בפרט, והוא כי בהיות הרצל באה"ק נתרחק יותר מה' וחילל את התורה והמצווה בריש גלי, שנכנס לעיר הקודש ירושלים ת"ו כשכבר נכנס הש"ק והלך על מקום המקדש אשר גם מצד האנושיות לא היה לו לעשות כן לחלל את השבת בפרסיה בעיר הקודשה ובמקום היכלו ית' לעשות את הרע בעיני ה', השם ישמור, אין זה אלא שנעשה בהדגשה מיוחדת להורות שיטתם הטמאה אשר כל ענין היהדות היא הלאומיות, וראש הצינונים העמיד את צלם הלאומיות היא המרידה בה' והכפירה בתורה ומצותיה גם במקום היכל ה'....

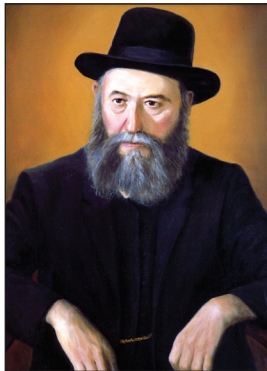
אבל בלתי ספק אצלי אשר הרצעל ונארדוי בעצם לא אכפת להם כלל אם ארץ ישראל או ארץ אחרת שזה אצלם טפל לגבי עיקר הרעיון שלהם להיות עם וממשלה, ומדומה שבקונגרס השלישי בא א' עם הצעה בדבר קפריסין, נתן הרצעל מקום להצעה, ורק הצינונים דמדינתנו הרעישו ע"ז ומשו"ז נדחית"⁸

(8) מבוא לקונטרס ומעיין.

אדמו"ר הרש"ב מקים את אגודת ישראל ופורש ממנה מיד

מצבה של היהדות בשנים האלו שלפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה והקמתה של תנועת הציונות הביאה את היהדות החרדית באירופה וברוסיה לידי הכרח להקים ארגונים והתאגדויות שונות על מנת לעמוד על נפשם ועל זכויותיהם, בעוד שברוסיה הדברים נערכו בחשאיות מפחד השלטונות ואסיפות רבנים היתה דבר פלילי, בגרמניה הוקמה על ידי ר' יצחק אייזיק הלוי, ארגון 'התאגדות החרדים', אשר מארגון מקומי הלך ונהפך לארגון ומוסד עולמי, אגודת ישראל, וזאת עקב השפעת כל הרבנים מכל החוגים והמדינות להקים גוף מייצג חרדי כלל עולמי.

אגודת ישראל המוכרת לנו כיום כמפלגת יהדות התורה בארץ ישראל של תשע"ה, הוקמה לפני מאה ושלוש שנה בתרע"ב ובראשה עמדו רובה המוחלט של רבני היהדות החרדית, בראש האגודה עמדו מועצת גדולי התורה אשר הם הינחו את קווי האגודה ומפעם לפעם היו מתאספים כל חברי האגודה הרבנים, נציגי הקהילות, העסקנים וכל אישי הציבור. להתכנסויות אלו קראו "הכנסיה הגדולה", רבותינו נשיאנו מעולם לא השתתפו בכנסיות אלו, פעמים מסיבות טכניות ופעמים מסיבות אידאולוגיות ואולי שניהם יחדיו.

אדמו"ר הרש"ב היה מעורב בעניני אגודת ישראל כבר מהוועידות והאסיפות שקדמו לה, אך גם מיהר לפרוש ממנה ברגע שעלה החשש להיותם מדי ציוניים. וכפי שכותב הרבי מלך המשיח על יחסו של הרש"ב לאגודת ישראל במענה מתש"מ לר' צבי וויינמן, שהכניס אל הרבי את טיוטת הספר 'מקטוביץ ועד ה' באייר' המתאר את תולדות אגודת ישראל על רקע תולדות המדינה:

1. להחזיר את כל המוצ"ב 2. ועיקר בנוגע להעובדות וכו', תוכן המוצ"ב... הרי חלק חשוב מהארכיון נשאר במשרדי השלטון במועצה"ב. 3. ידוע ומפורסם (וגם נדפס) שכ"ק אדנ"ע (מוהרש"ב) היה ממיסדי (ל' רבים) אגודת ישראל. אבל בזמן קצר לאחרי היסוד הודיע ופרסם ש"הוא יוצא מאגו"י.

אסיפת וילנא

בקיץ תרס"ח התקיימה בוילנא האסיפה הראשונה בסדרת האסיפות לדון בהקמת ארגון כל שהוא, באסיפה זו השתתף גם אדמו"ר הרש"ב, לצד האדמו"ר מגור ומקארלין, ר' חיים סלובייצקי, ר' חיים עוזר גרודינסקי ועוד.

מטיוטת החלטת האסיפה (סעיף ג'):

”שאלת התיסדות אגודה כללית אשר מטרתה תהי' חזוק הדת.

אסיפת הרבנים בדונה ע"ד האמצעים לחזק את הדת, ובהוכחה כי כל האמצעים שיש להציע בזה אפשר יהי' להוציא מכח אל הפועל רק ע"י אגודת חרדים שמטרתם יהי' רק לחזק הדת, באה לידי החלטה, כי התיסדות אגודה כזאת נחוצה מאד, ולזאת מלאה האספה את ידי הרבנים:

הר"ר דוד פרידמאן מקארלין, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש, הר"ר רפאל שאפירא מוואלאז'ין, הר"ר חיים סאלאווייצ'יק מבריסק, הר"ר ישראל מאיר כהן מראדין, הר"ר חיים עוזר גראדזענסקי מווילנא, לסדר ולעבד ספר חוקים שבביל אגודה זאת. ולבקש לאשר את יסוד האגודה, מבלי לחכות עד אשר תתאסף הקומיסיא [=המועצה] הרבנית”.

הד אספת הרבנים נהי' לשיחת מכתבי העת במועדה של האסיפה, אשר כולם כאחד, גם המשמאילים ושואפי הורדת כבוד התורה וחכמי ישראל התפלאו על מחצב צור חזוק דעת גדולי התורה והוראה, מהלך רוחם הטהורה, ואור האמת אשר בכל משלה. נוסף על מחזה הנעים לראות עטרת תפארת ישראל, מפלגות שונות, איש את רעהו ישלבו באהבה והדרת חכמים.

ועינינו תחזינה בשוב ד' שיבת ציון, ויקוים היעוד כי הקיצו ורננו שוכני עפר, ובתוכם הוד כ"ק אבותינו רבותינו הק', אשר עמודי אור תורתם ופקודתם לא ימוש מקרב ישראל לעד.

ועידת המבורג

ר' יצחק אייזיק הלוי נשיא התאגדות החרדים קרא וכינס לוועידה מיוחדת בעיר הגרמנית המבורג את כל גדולי הדור, ועידה אשר בו עלתה רעיון הקמת 'אגודת ישראל' ופרטיה, ובמכתב מיוחד מבקש מנשיא הדור להשתתף.

ב"ה יום ד' ז' ניסן תרס"ט

לאלוף ביהודה גבור בתעודה מדברנא דאומתיה הרב המאור הגדול בנן של קדושים כקש"ת מוהרש"ב שליט"א שניאורזאהן

ברכה ושלום חיים עד העולם

אחדשכתר"ה עוד קודם הפסה הודיע לי מעלת כבוד הר"י ראזענהיים שי' מפרנקפורט כי בהיותו אצל כתר"ה שי' בוויסבאדען וסיפר לו את כל פרשת המעשים אשר נחפוץ לעשות כעזה"י שמח לדבריו והבטיח לו כי יבוא בעזה"י להאסיפה כאשר יוחלט הזמן והמקום...

ושמנו פנינו בהגאון האמתי האב"ד דק"ק בריסק שי' ובמעכתר"ה שי' והרב הגאון ר' חיים עוזר שי' מוילנא והרב המפורסם בנן של קדושים מוהרא"ם שי' מגור בפאהלען.

והנה הגאון מבריסק שי' ומעכתר"ה שי' והגאון ר' חיים עוזר שי' כבר הבטיחו לבוא ועם הרבי מגור שי' אין לי הכירות ועל כן שלחתי מכתבו להגאון מבריסק שי' והוא הבטיח לי למלאות אחרי דבריי.

והנני פונה עתה למעכתר"ה שי' להיטיב נא להודיעני בהקדם האפשרי את הסכמתו וחפצו כי לכלנו נדרש לדעת זה מראש וגם הרב ברייער שי' וגם הנכבדים מפרנקפורט אשר ירצו להיות גם בבאדע בקשו כי ידעו דבר זמן האסיפה בהחלט לשבת נתמו ויסדרו כן כי יהיה אפשר להם כבר לפני זה לשוב לביתם.

האליאנס וההילפספעראיין הולכים בימים האחרונים וכובשים את כל העולם תחתם ועל ארץ ישראל בפרט הניחו כבד ידם ובכל עניני הלאום כולו כל זמן אשר לא יהיה ליראי ד' חברה גדולה כוללת לכל צרכי האומה בכל פרטיהם כהאליאנס וההילפספעראיין אי אפשר לעמוד כנגדם.

ברוסיא אי אפשר שיהיה זה אבל האשכנזים יראי ד' אשר שם אין כל שטן ומפריע כאשר יסדרו זה בעז"ה אז יאספו לדגלם מצפון ומים ויהיה בעז"ה לדבר גדול מאד לכל עבודת הקודש בכל צרכי האומה בכללה.

ויש בכל זה פרטים רבים ורחבים אבל אחשוב למותר לבאר זה כי בודאי שמע זה מעכתר"ה שי' ממר ראזענהיים שי' והאסיפה תעסוק אי"ה בזה.

ובבקשי עוד הפעם להיטיב ולהשיב לי בהקדם. הנני מכבדו ומוקירו כרום ערכו.

לפועל לא השתתף אדמו"ר הרש"ב בוועידת המבורג, אך מענין לציין שברשימותיו של הרב יעקב רוזנהיים (מראשי אגודת ישראל) מצויין שבועידה השתתף כנציגו של הרבי, החסיד הנגיד ר' שמואל מיכל טריינין, אף שבמכתבי אדמו"ר הרש"ב לא מוצאים כל איזכור בנידון.

הרב יעקב רוזנהיים

בוועידה השתתפו הרבנים והאדמו"רים: ה'אמרי אמת' מגור, ר' חיים סלובייצ'יק, ר' חיים עוזר גרודזינסקי, ר' אליעזר רבינוביץ, ר' אליעזר גורדון, ר' שלמה זלמן ברויאר, ונציגים מכל הקהילות הגדולות.

מסקנת והחלטת האסיפה היתה הקמת אגודת ישראל, מטרת הארגון ותכליתו, כפי

שהוסכם על דעת כל המשתתפים, היא החייאת העם היהודי הנאמן לה' ולתורתו, תפקידו המעשיים נקבעו: לייצג את כלל ישראל, להשמיע בפני העולם את העקרונות ההיסטוריים של האומה ודרישותיה של התורה הקדושה, ובפן המעשי כלל: הרחבת וביסוס החינוך החרדי, פעולות ועזרה לשיפור מצבה הכלכלי של המוני ישראל, יצירת ספרות ועיתונאות כשרה, ויצוג האורתודוקסיה היהודי במישור המדיני.

ביצועם של החלטות אלו והקמתה בפועל של ארגון כל שהוא התעכבה מאיזה סיבה היא ורק שנתיים לאחר מכן, לאחר הקונגרס הציוני בתרע"א, החלו לפעול בשלבים מעשיים להקמת אגודת ישראל.

ועידת קטוביץ – אסיפת היסוד לאגודת ישראל

בי"א – י"ב סיוון התקיימה בעיר קטוביץ אסיפת היסוד ההיסטורית של אגודת ישראל, באסיפה השתתפו גדולי הרבנים והוקראו מכתבים מאלה אשר נבצרו מלהגיע, מאדמו"ר הרשב"ב, האדמו"ר מגור, החפץ חיים, האדמו"ר מצ'ורטקוב, הגאון בעל ה'שם משמאל' מסוכוטשוב, ר' חיים ברלין, ר' יוסף חיים זוננפלד מירושלים, ועוד רבים.

הועידה נעלה בהחלטה הבאה: "הנאספים היום בקטוביץ' המייצגים את היהדות המסורתית הנאמנה לתורה בכל העולם אחרי ששמעו את ההרצאות על המטרה מכריזים על יסוד אגודת ישראל ומתחייבים לפעול בכל כוחותיהם להקמת ארגונה, אגודת ישראל תפעל בכל השטחים של יהודים ויהדות על יסוד דת תורה"ק ללא כל מגמה פוליטית"

הרב יצחק אייזיק הלוי הזמין את אדמו"ר הרשב"ב גם לוועידת קטוביץ בה אמורה להתקיים יסודה בפועל של אגודת ישראל. הרבי הודה על ההזמנה ובירך להצלחת הענין אך שלל את השתתפותו באסיפה מסיבות צדדיות, וביקש שישלחו לו את תוצאות האסיפה:

ב"ה יום ב' כ"ו אייר תער"ב לפ"ק ליובאוויטש

אחדשה"ט, מכתב כבודו צירוף הקול קורא נכון הגיעני. בכל לב הנני חפץ להשתתף בחברתכם חבורה הק', לעיין ולפקח בדבר הענין הרם והנשא התייסדות "אגודת ישראל" אשר הדבר מצ"ע יקר ונעלה אצלי מאד ואני רואה היטיב גודל נחיצותו.

ואם בעזרתו ית' יתיסד על בסיס נאמן ועל התנאים הדרושים למטרות האגודה יש בזה תקוה גדולה בעזרתו ית' להרמת מצב אחב"י.

אגל לדאבון לבי הזמן אשר הגבילו אל האסיפה עומד לנגדי ובאמת הנני מצטער מאד על זה שאין ביכלתי להשתתף עמהם בהאסיפה אבל מה אעשה אשר להזמן הזה המוגבל מהמנע הוא לבוא כנ"ל. ואבטח מהנאספים הנכבדים יחיו אף יכירו

אמיתית וידונו לכף זכות, ועם זה ארשה לעצמי לבקש להודיעני מתוצאות האסיפה, ומעומק לבי הנני מברכם שיצליחו במלאכתם ופועל ידם ירצה ה' להרמת קרן אחב"י הרוחני והחומרי

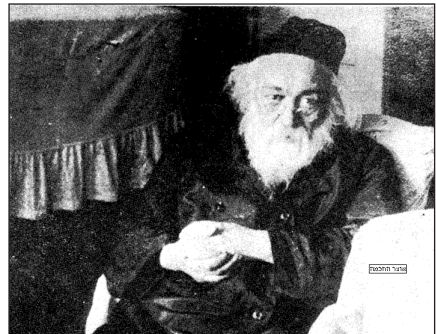
והנני ידו אמת מוקירו ומכבד כרום ערכו הנעלה
שלום דובער

כבר בוועידה זו הוקמה מועצת גדולי התורה אשר בראשה הציבו את האדמו"ר מגור ואדמו"ר הרש"ב, וזאת לאו דווקא בידיעת והסכמתו של הרבי לענין, ואפילו דיווח על האסיפה לא טרחו לשלוח לרבי, כך העולה ממכתבו לר' שמואל מיכל טריינין מכ"ו תמוז:

"בדבר אסיפת קאטאוויץ לא אוכל לע"ע להגיד באשר לא קבלתי מאתם שום ניירות מה נעשה שמה, ואם כי קבלתי מהם מכתב שבחרו שאהי' ג"כ בהמועצה שלהם ושואלים הסכמה לא עניתי להם באשר לא נדע לי חשבון פרטי מה חפצם ורצונם בהאגודה ועל איזה תנאים רצונם לייסדה".

הפרישה מ'אגודה'

חששותיו של אדמו"ר הרש"ב מפני האגודה היו בעיקר החשש מאי התרחקותם דיו מהציונות, ומכך שבהמשך אולי אפילו תהפוך לציונית, וכמובן שלא מדובר כאן על ציונות כזאת של מחללי שבת וכו' ח"ו ולמרות זאת אדמו"ר הרש"ב נזהר וחשש להיות קשור לדבר, ואף יצא נגד.

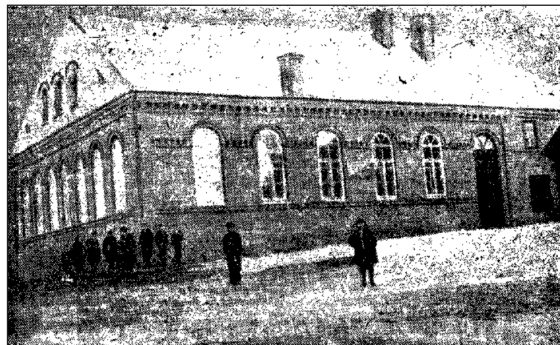

הרב חיים סלובייצ'יק

לאחר זמן מועט כשכבר החלו להתבהר דעותיה של אגודת ישראל פרש אדמו"ר הרש"ב לגמרי ואף עודד את ר' חיים סלובייצ'יק מבריסק לפרוש, לחצים רבים הופעלו על הרבי, ראשי האגודה הטריחו את עצמם עד לליובאוויטש לנסות להצדיק את עצמם ואת האגודה, אדמו"ר הרש"ב מספר באריכות את כל השתלשות העניינים במכתבים ארוכים לבנו אדמו"ר הרי"צ,

ובכללות הסכים עם רעיון האגודה אך התנגד לכמה מעקרונות התנהלותה, ובעיקר מכך שהעסקנים מקבלים יותר מידי סמכות ובפרט מכך שלחלק מהעסקנים זיקה לציונות.

מעניין לצטט ספר שיצא על ידי הציבור הליטאי (הקיצוני), סיפור הממחיש את התנגדותו

הישיבה בראדין

וניסיון השפעתו של הרבי על גדולי ישראל נגד האגודה, ומנגד את עונשו של המחציף לרבנן.

החפץ חיים היה מגדולי תומכי האגודה, אך ר' משה לודינסקי, מגדולי הליטאים של הדור הקודם, ראש הישיבה בראדין שהונהגה על ידי החפץ חיים דווקא לא כל כך הסכים לרעיון, אדמו"ר הרשב"ב הזמינו לליובאוויטש על מנת ללחוץ עליו שישפיע על החפץ חיים שיפרוש ויצטרף להתנגדות.

ר' משה לא חפץ לנסוע אך מכיוון שתומכים רבים של הישיבה בראדין היו חסידי חב"ד פחד ר' משה שסירובו יחשב כפגיעה ויבטלו את תרומתם הקבועה.

במהלך היחידות, שטח הרבי הרשב"ב את דאגתו מפני האגודה ומהשלכותיה וביקש ממנו להשפיע על החפץ חיים, אך הלה בחוצפה ענה בתוקף שאיך יעלה על הדעת להשפיע על גדול הדור כה' חפץ חיים' לשנות את דעתו? "מה שהוא אמר זה האמת האמיתית", ובכך חתם את ביקורו וחזר לראדין, לא עברו ימים רבים והוא נפל למשכב ונפטר מן העולם.

לקט קצר מתוך אגרותיו של אדמו"ר הרשב"ב בו מביע את חששותיו מפני אגודת ישראל

"...מדי עברי דרך ווארשא התראתי עם הרב (ר' חיים) מברסק נ"י ושאלתיו בדבר האגודה, ואמר לי שאינה טובה בעיניו ומ"מ נתן להם מכתב ותירץ א"ע שהכריחו אותו ע"ז אני כתבתי לו מפה שאינו ראוי כלל שיחזיק בידם, ואני חושש אשר במשך הזמן תהיי אגודת ציונית והשי"ת ישמרנו מהם.¹⁰

"בכל יום ויום ממש באים אנשים אם מפראנקפורט או מפה בעינים שונים הן בעיני האגודה.. האגודה מרעשת עולמו של אשכנז ונעשה פירוד גדול בין ברייער ויעקב ראזנהיים, ובריייער יצא מן האגודה, ומתאונן מאד על הר"ח מברסק יחי' אשר בקאטאוויץ הבטיח לו בפה מלא להיות עמו, וגם כתב צעטיל והבטיח לו לשולחו בחתימתו מביתו, ועתה פרסם האיזרעליט שהגר"ח עמם אני כתבתי להגר"ח בחוזק שאנחנו אינו יכולים לילך אתם ולא

10) אג"ק ח"ב אגרת שס"א.

להחזיקם כלל, כי יכול להיות אשר במשך יהיה נצרך להרחיקם ואפשר גם לצאת נגדם, כי לפי השקפתי יהי זה במשך הזמן כמו אגודת ציונית ועוד לא קבלתי תשובתו ע"ז...¹¹

...וכאשר מתחלה רציתי להיות על אסיפת קאטאוץ וכאשר ראיתי שבהנאספים היו ציונים כמו . . . וכדומה אמרתי בביתי שלפי השערתני לא טוב הדבר, וכאשר אין אצלם שום הגדרה את מי לקבל כ"א ההגדרה שיהיו שומרי תורה ומצות, וזה יסביר כל אחד לעצמו כרצונו, והציונים אומרים אשר שיטתם היא כל המצות וכבודע הדברים הלא יקבצו אליי יהי מי שיהי וממילא גם הועד ישתנה גם אם יהי מהיראים האמיתים ומה גם שא"א שיהי הכלל לא מן הפרט, וגם כאשר מקבלים ציונים מזרחים די ומספיק לנו שלא נהי אנחנו בהאגודה.

לדוגמא אמרתי לו אשר אני לא אעבוד יחד עם ... וכדומה כי שונים אנחנו בדעתינו, ויבוא רק לידי מחלוקת, וגם מי שיראה שאני מתחבר עם הנ"ל יכשיר זאת את הנ"ל בעיני הבריות ויאמרו התירו הפרושים כו' וגם יבוא לידי מחלוקת, ואינו כדאי לעשות אגודה על זאת והציונות היא מולדת רוסי' ויודעים אנחנו מה המה, והמזרחים המה כמו המערבים, ובאשכנז ג"כ המזרחים לא טובים המה, רק שבאשכנז אינו ניכר כ"כ ההבדל בין בלתי ציוני לציוני מזרחי כי זה מתנהג בכשרות וגם זה מתנהג בהדברים חיצונים כמוהו ... ואומר שהמזרחים האשכנזי' טובים המה רק יש להם איזה טעות, אמרתי לו שבהכרח יש מקום ויסוד דשם מוצא הטעות מקום לנוח.

ובסוף אמרתי אשר יש חשש גדול שבהאגודה תהי במשך הזמן אגודת ציונית ונתפעל מתרגש מאד ואומר להיפך אשר גם הציונים המזרחים הנכנסים בה לא יהיו ציונים במשך הזמן, ואני אמרתי לו עוד הפעם השקפתי הנ"ל שבאם יהי רק תערובות ציונים יהפכו את כולם לציונים כו', ולא יהיו ערבים ובטוחים כלל בהתוקף שמדמים עתה, ובזה נגמר השיחה אתו. ראזנהיים עוד לא הי אצלי.

הראיתי לשטרויס שבין הנדבות על האגודה הנדפסים בהדרך ישנם נדבות מציונים גמורים כמו ... וכדומה, וא"ל אשר גאטליב מפינסק בסע למאסקווא לעשות נפשות אל האגודה ולקבל נדבות, ואין אחריות הדבר עליהם...¹².

(11) אג"ק ח"ב אגרת שס"ג.

(12) אג"ק ח"ב אגרת שסו.

פרק ב' - אדמו"ר הריי"צ

אדמו"ר הריי"צ אשר גם לחם בציונות ללא לאות המשיך ואף הוסיף בהתנגדותו לאגודה וסירב להשתתף באספותיה וכנסיותיה גם כשהיה בקירוב מקום, אך לא בא זה בסתירה לאהבת ישראל והכבוד שהיה לרבי לכל יהודי באשר הוא ובפרט לרבנים.

בביקורו בארץ הקודש בתרפ"ט נפגש עם הרב קוק בביתו בירושלים, הרחוב הירושלמי צהל ושמח, פשקוילים מזויפים בשם חב"ד פורסמו המתנצלים על הפגישה עם 'אותו האיש' הציוני, ומנסים לתרץ שהפגישה היא לדיון על מצבה הקשה של היהדות ברוסיה ואירופה, מיד יצאו פשקוילים נגד חב"ד, רבני חב"ד דאז פרסמו הכחשה על הפשקויל הראשון, והפגישה התקיימה כמתוכנן.¹³

הכחשת רבני חב"ד

הגלות בידי הגויים טובה מהגלות בידי יהודים

בליל הסדר תש"ג בעיצומה של מחלמת העולם השניה, כאשר בארץ ישראל הציונים כבר החלו להתבסס, נשא הרבי הריי"צ שיחה כואבת על המילים מההגדה "השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל השתא עבדי לשנה הבאה בני חורין":

הרבי הריי"צ ברגע דביקות

...כאן אנו נמצאים בגלות בידי אומות העולם, בארץ ישראל נמצאים בגלות בידי יהודים, וקשה יותר להיות בגלות אצל רשעי ישראל מאשר אצל רשעי אומות העולם. הגלות בידי הגויים טובה מהגלות בידי יהודים, הגוי מחזיק את הגוף היהודי בגלות אך עם הנשמה היהודית אין לו עסק, ואילו הרשע היהודי מכניס את הנשמה היהודית בגלות ומחפש לטמא את הנשמה.

חלק מסוים מרשעי ישראל שהתאספו בארץ ישראל מחפשים לטמא את הנשמות היהודיות לטמא את קדושת הארץ, לטמא את לשון הקודש. והתגברות הקליפה היא גדולה כל כך שהם מחפשים לינוק מן הקדושה באמצעות שמות של לשון הקודש, שהם קוראים למוסדות הרשע שלהם בהם הם משמדים ילדי ישראל, הם רוצים היו לא תהיה להכחיד את הניצוץ היהודי בילדי ישראל.

13) בהזדמנות אחת ביחידות של אחד מרבני הציונות הדתית אצל הרבי, באמצע הדיון נהיה הרבי רציני, דפק על השולחן ואמר "הרב קוק טעה", סופר ע"י ר' אסף פרומר בועידת התמימים.

בלשון הקודש שבה ברא הקב"ה את עולמו ונתן לנו את התורה, הם מדברים דברי חול ואיסור, מעלה אחת בכך שהוסיפו הרבה מילים חדשות עד שאין זה לשון הקודש, והלואי שהיו מוסיפים עוד יותר מילים, עד שלא ישאר בשפתם שום מילים של לשון הקודש, אז לא תהיה לקליפה יניקה מהקדושה. אלה שנמצאים כאן יכולים להיות שבעי רצון על שלא נמצאים שם בארעא דישראל הגלותי, שהאנשים היראים הגרים שם הם עבדים תחת ידי פריצי עמך¹⁴.

פרק ג' - הקמת המדינה

בין לבין, חזונם של הציונים הלך והתגשם, ובארץ ישראל אכן הוקמה מדינה לאומית ישראלית לראשונה בהיסטורית עם ישראל, חזיתו של הרבי במאבק הזה היה שונה מסגנונו של אדמו"ר הרשב"ב, לא בגלל שהרבי היה יותר מתון כביכול אלא מכיוון שהמצב כבר היה עובדה קיימת, כבר לא היה שייך לקפל את העסק ולוותר על המדינה, אך עם זאת הרבי לא נמנע מלפרסם את שיטתו, שיטת חב"ד נגד כל ענין של ציונות, לאומיות, על כל סממניה, דגל ישראל, שיר התקווה, יום העצמאות וכו'.

הרב אוריאל צימער

בפרק הנוכחי לוקטו אפיזודות שונות בהם התייחס הרבי לציונות, הצד השווה שבהם הוא שהרבי לא דגל במלחמות אישיות או בהפגנות מול בתים ומשרדים וכו' אלא במלחמה על השיטה, יהיה זה השמאלני או הציוני הכי קיצוני, הרבי יקבלו בחום ואהבה כי זהו נשיא הדור אשר גם צריך ללחום את מלחמת ה' אך הוא גם ראש בני ישראל.

כתוצאה מכך ישנם הטועים או מעלילים שהרבי לא התנגד, ותולים זאת בפגישותיו עם אנשי ממשל, ובמלחמה על שלימות הארץ אך במונח מסוים השקפת הרבי הינה לא פחות קיצונית מסאטמר, אלא שהיא יותר ראלית.

הרב אוריאל צימער נציגו של הרבי לעניני ציונות

ר' אוריאל צימער היה חסיד ירושלמי ממפלגת פאג"י שהתקשר לרבי שליט"א והיה מהעומדים ראשונה בעריכת תורתו של הרבי בשנים הראשונות.

הרב צימער היה קנאי ואנטי ציוני מובהק, הוא היה מפרסם כתבי עת ומאמרי הגות על הציונות והציונים, שהתפרסמו בעיתוני התקופה, ורבים יצאו נגדו ונגד שיטתו הקיצונית.

14 ספר השיחות תש"ג.

ביחידות שלו בתשי"ח אמר לרבי שכאשר יצאו נגדו, חסידי חב"ד לא נעמדו לצידו, ונמאס לו להיות 'סאטמער' אולי יפסיק עם זה וימצא עבודה אחרת? ענה לו הרבי שזה מופרך לגמרי ואדרבה הוא צריך להמשיך לכתוב ובאותו סגנון, הרבי אף הוסיף ואמר שלאחרונה היו אצלו שתדלנים שניסו לפעול עליו שידרוש מהרב אוריאל צימער להפסיק לכתוב, לכן אם עכשיו הוא יפסיק יראו את זה ככניעה.

בהמשך היחידות שאל הרבי מה עם הקונטרס בענין הציונות? והוא ענה לרבי שאם הרבי כל כך בעד הכתיבה שלו שהרבי יפרסם את זה כי זה לא עוזר כשזה בחדרי חדרים, מול כל המתנגדים שטוענים שגם הרבי נגד, הרבי אמר שהוא לא מאמין שכך חושדים בו, ואם היה מתייחס לכל שמועה היה צריך להוציא עיתון יומי..

לאחר מכן אמר הרבי שדעתו לא השתנתה ולא תשתנה ממה שכתב אדמו"ר הרש"ב בהקדמה לקונטרס ומעין, ואדרבה אז היה זה בכח ועכשיו זה בפועל.

ובהזדמנות אחרת שאל את הרבי גם, מדוע אינו יוצא בגלוי נגד הציונות כמו אדמו"ר הרש"ב והרי"צ, ענה הרבי א' 'מו"ח היה רבי בן רבי והיה מסוגל לפעול בכמה כיוונים מבית ומחוץ, סור מרע ועשה טוב, אני איני מסוגל לפעול בשני דברים יחדיו, אך גם לכך יגיע הזמן!' ב' משום מה אצל הלעומת זה יודעים טוב מאד דעתי והביא כמה דוגמאות, ביניהם, שזמן קצר לאחר קבלת הנשיאות ביקר שז"ר אצל הרבי ואמר לרבי "מה יהיה? אתם יותר גרועים ממחותנכם"

כעבור שנה הופיע הקונטרס "יהדות התורה והמדינה" שבו מסכם הרב צימער את בעיות הציונות, תחת שם העט א. גיטלין, כשהוא הביא את הקונטרס לרבי אמר הרבי "שיכל לעשות את זה חריף יותר".

בהזדמנות נוספת אמר לו הרבי:

אם תחפש את כל הדברים שנכתבו אי פעם נגד הציונות לא תמצא דבר כל כך חריף וברור כמו קונטרס ומעין וכן קונטרס פסח תש"ג (הובא לעיל) ואמנם לקחו והדפיסו מחדש קונטרסים הללו, ועוד באלפי עותקים ונשלחו לארץ הקודש ולכל העולם, מה עוד אפשר לעשות? הדבר היחיד שנשאר לעשות שאדפיס את דעתי עם חותמת הוצאת קה"ת וכאן צריך לשקול מה יוסיף הדבר לעומת ההפסד שעלול לצמוח.

בהתועדות י"ט כסליו אמר הרבי: הרב אוריאל חושב מסתמא עכשיו מדוע אינני אומר את הדברים שלפי דעתו ראוי שאומרם... לבנתיים שיגיד לחיים וישטוף בכך את מחשבותיו.. לאחר מכן ניגש הרב אוריאל לרבי ואמר לו הרבי "אינני אשם רצייתי לומר אך לא מרשים לי"¹⁵.

15 | מתוך כתבות על ר' אוריאל צימער שהתפרסמו בבית משיח ובכפר חב"ד ומתוך החוברת אגרות חסיד.

סאטמר

הרב נריה שאל פעם את הרבי ביחידות איך ניתן להסביר ליהודי את דעתו של האדמו"ר מסאטמר, כיצד יכול לסבור כך בן תורה? ענה הרבי שסאטמער חוששים שיבואו לידי טעות שיש פה ענין של גאולה ולכן הם נוקטים בקיצוניות זו, אך אני שיש לי כתפיים רחבות כי כ"ק מו"ח סלל לי את הדרך אני לא חושש לומר שזה ענין של הצלת נפשות אך לא קשור לגאולה.

כשיצא הרבי מניחום אבלים אצל האדמו"ר מסאטמר, התבטא האדמו"ר מסאטמר: "ער איז נישט קיין קלענערער קנאי פון אונדז נאר אויף אן אנדרע אויפן" (הוא לא פחות קנאי מאיתנו אבל באופן שונה), לימים נכנס אחד ליחידות וסיפר זאת לרבי, ענה הרבי אנחנו נגד הציונות אבל לא נגד ציונים, ציוני הוא יהודי כמו כל יהודי אחר וצריך לקרבו¹⁶.

בערב שבת חוקת תשי"ח נכנסו לחדרו של הרבי משלחת רבני סאטמר, במטרה לגייס את הרבי למלחמתם הקנאית, נגד הציונות, לאחר הפגישה סיפר אחד הרבנים, הרב שמעון ישראל פוזן שהם רואים ברבי אח לדעה במאה אחוז, הרבי אמר להם שהוא אינו יוצא בפומבי נגד, בגלל שלא ברור שיצא מזה תועלת.

באותה תקופה התרחש בארץ ישראל מעשה נבלה מטופשת, בעיתון הציוני "הבוקר" התפרסם מאמר בשמו של הרבי תחת הכותרת: הרבי מליובאוויטש: מדינת ישראל גלות כשאר הגלויות, באותו יום עברו אנשי צעירי אגודת ישראל בין בתי ומשרדי כל אנשי הממשל, גם השמאלנים והפיצו ביניהם את המאמר הזה על מנת לרחקם מחב"ד ומהרבי.

הצהרת בלפור

אחד השלבים המכריעים בהקמת המדינה היה הצהרת שלטונות אנגליה, המכונה 'הצהרת בלפור', בה מגבים את דרישתם של הציונים ובראשם הרצל להקים בארץ ישראל מדינת לאום יהודית.

על תחושת החסידים והיראים בזמן הצהרת בלפור מספר מר צבי צ'זכמן יליד העיירה החסידית דוקשיץ "זוכר אני כשבאה הידיעה על הצהרת בלפור, לא רצו כלל לשמוח והכריזו על זה כ'צרת בלפור', כשחבר הלאומיים אישר את המנדט על ארץ ישראל ויחידים עלו על הבימה של בית הכנסת הליובאוויטשי, בשמחה ברצותם לקרוא בתהילים משירי המעלות – היתה התנגדות חזקה. 'אם ה' לא יבנה בית, שווא עמלו בניו בו' צעקו אליהם. זהו שיר המעלות המתאים לכם¹⁷.

16) שמן ששון מחבריך.

17) בית משיח גליון 521.

ס"ת כאות הוקרה על מדינת ישראל

באחת ההתנודעויות של הרבי מלך המשיח שליט"א טרם קבלת הנשיאות, התייחס הרבי למקרה מענין שהתרחש בימים ההם, חיים ויצמן (הפרזידנט הראשון) נתן מתנה להארי טרומאן (פרזידנט ארצות הברית) ספר תורה כאות הוקרה על הכרתו במדינת ישראל, הרבי הזכיר את המאורע והדגיש שזה איסור הלכתי להביא ס"ת לגוי¹⁸.

כן מדינה או לא מדינה?

מספר הרב יהודה לייב פוזנר: ערב ההכרזה על 'העצמאות' בארץ הקודש הגיע אבי הרב ההסיד ר' שלום שי' ל'770, אחר קבלת שבת החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשוחח עמו, אבי ניצל את ההזדמנות וסיפר לרבי שבחוגי המזרחי בפיטסבורג (עיר מגוריו) מתנהלים ויכוחים, "כן מדינה" "לא מדינה" ורצונו לדעת כיצד להבהיר מהי דעת ליובאוויטש, הרבי שליט"א הבהיר לו "הדברים פשוטים וברורים, לו יצוייר ובמדינה מסויימת מושלים גויים ובגין זה נשחטין ונהרגין יהודים ר"ל וכו' ואילו יתחלף השלטון ויעמדו בראשו יהודים תופסק ההתנכלות ליהודים, בודאי שצריך שיהודים יעמדו בראש השלטון וכך, סיים הרבי שליט"א, הוא גם בנידון דידן..¹⁹

ה' אייר תש"ח

סיפר הרב החסיד רבי שמואל זלמנוב ע"ה: היה זה בשבת קודש ה' אייר תש"ח באתי באותה שבת מוקדם ל'770 ובהיכנסי לבית המדרש לא היה שם שום איש מלבד חדב"נ הרמ"ש (היינו כ"ק אדמו"ר שליט"א) והוא מחזיק בידו חומש ובצעדים מהירים צועד מכותל לכותל ומסתכל בחומש כשפניו מאוימות, תחלה חשבתי שהוא מעביר את הסדרה אך פניו העידו על התרגשות מיוחדת ולא היה זה דרכו כלל לצעוד הלך ושוב ובפרט במהירות מזורה כזו, דברים שעוררו את תשומת לבי ומרחוק הבחנתי שהחומש הוא חומש דברים ולא חומש ויקרא, בו היתה פרשת השבוע.

עמדתי משתומם למראה עיני וכנראה שבמשך זמן רב לא הבחין בי כלל ולפתע כשראה אותי ניגש אלי והראה לי את הפסוקים בפרשת נציבים: "ושבת עד ה"א . . . ושב ה"א את שבותך . . . ושב וקבצך . . . אם יהי' נדחך . . . משם יקבצך וגו'", ובלשון שאלה פנה אלי בזה"ל: "ר' שמואל ס'איז שוין געווען דער 'ושבת'?" "ניין האט דאס אינגאנצין ניט אהערצו" [האם התקיים כבר ה'ושבת" לא אין לכך אפוא כל קשר לכאן] וסגר החומש ויצא מבית המדרש לחדרו.²⁰

18 שיחוק קודם הנשיאות.

19 שיחות קודש קודם הנשיאות.

20 ימי מלך ח"ב עמ' 616.

האם סבלנו כל הגלות בשביל דגל באו"ם

בשבת מברכים חודש סיוון דיבר הרבי בחריפות רבה על אלו הטוענים שהקמת המדינה זהו כניכול 'אתחלתא דגאולה', באומרו שלא בשביל זה סבלנו בגלות בכדי שיהיה לנו דגל באו"ם ונציג שישב באו"ם.

יום העצמאות

בליובאוויטש ישנה סברה לצום ביום העצמאות

באחת ההזדמנויות שהיה הרב משה צבי נריה ביחידות אצל הרבי (כמדומה בשנת תשי"ב) הוא שאל את הרבי מה טעם חסידי חב"ד לא חוגגים את יום העצמאות. אמר הרבי אם ברצונך דוקא אני מוכן לומר לך אבל יהיה עליך להחזיק חזק כדי לא ליפול מהכסא... הלה אמר שהוא מעוניין לשמוע, והרבי הסביר לו בהרחבה: "עד שאתה שואלני מדוע בליובאוויטש לא חוגגים את יום העצמאות אני אומר לך שהשאלה היותר גדולה היא מדוע בליובאוויטש לא צמים ביום ה' באייר?" כשסיפר זאת הרב נריה הוא הוסיף שבאמת כמעט נפל מהכסא כששמע מהרבי שבליובאוויטש ישנה סברה לצום ביום ה' באייר²¹

למרות העבדות הגדולה קוראים לזה עצמאות

...בסיום זמן הגלות ע"י עבודתינו עכשיו בחשך כפול ומכופל, בתקופה כזו שלא הי כמוהו א' תקופה שלמרות העבדות הגדולה הם קוראים לזה 'עצמאות', ועל גלות שלא הי כמוהו אומרים שזה אתחלתא דגאולה ואין פוצה פה ומצפצף ואררבה ממשיכים ואומרים שזה 'התקופה הגדולה' ועוד כותבים על כך בעיתונים וכו'²²

לא בשביל זה ישבו בגלות 1900 שנה

זה לא אתחלתא דגאולה, מכיון שרק עכשיו מתחילים להכנס יותר ויותר עמוק לגלות הרוחנית ובכלל איזה אתחלתא דגאולה הוא זה אלא אדרבה א טיפערער גלות לא בשביל זה ישבו יהודים 1900 שנה בגלות כדי להגיע למצב כזה של פחדים ו'אחות יש לנו בבית המלכות' בוואשינגטון אף פעם לא הי' העדר העצמאות והעדר גאון יעקב וכו' כמו שהוא עכשיו אלא כעת זה נמצא ביד ישראל וכל הסביבה תלוי' בזה ועד"ז קונייטרה שתלוי בזה²³.

פרק ד' - מגן דוד

האיזכור הראשון לסמל המגן דוד נמצא בספרו של הקראי יהודה הדסי, אשכול הכפר, ציור הסמל מופיע לראשונה בספר רזיאל המלאך (היו מגדולי ישראל שחלקו על כך

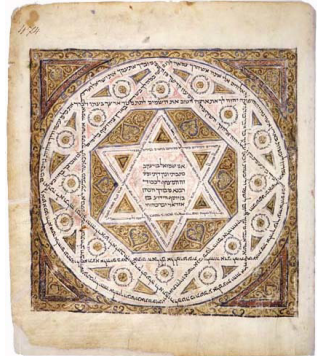
21 פרדס חב"ד גליון 11 בשם הרי"ל גרובר.

22 שיחוי"ק בראשית תשל"א.

23 שיחוי"ק בהוי"ב תשל"ד.

שהספר נכתב בזמן אדם הראשון) ונמצא בממצאי ההיסטוריה היהודית של האלף האחרון בכל מיני מקומות, על מצבות או על בתי כנסת,

המגן דוד מורכב מצורה של שני משולשים זה על גבי זה היוצרים יחד צורה של ששה קצוות כשבכל קצה נפגשים שני אלכסונים, ישנם המפרשים ומרמזים את ששת הקצוות לשישה יסודות או כללים, הציונים מנו רמזים שונים ובספרים יהודים ישנים מובאים פירושים אחרים לרמז ששת הקצוות.

ציור יהודי מלפני כ- 1000 שנה

למרות שאולי במקורו סמל זה היה משומש גם על ידי צדיקים ויראי ה' הנה לאחר אימוצו על ידי הציונים, רבים וגדולים פסקו מלהשתמש בסמל זה, גם הרבי נקט בשיטה זו שאין בעיה בעצם הסמל אלא מאז שימוש על ידי הציונים, אולי על דרך השיר הבה נגילה שבמקורו הוא ניגון חב"ד ואומץ (על פי השמועה על ידי מנחם בגין) לשיר ציוני, ומאז לא מושר בקרב החסידים.

ידוע שעל גביע הרבי ישנו חריטה עדינה של מגן דוד, היה מי שאמר בשם בערל יוניק שלא היה כזה דבר 'גביע הרבי' אלא הוא היה מחליף פעמים רבות את הגביע שבו השתמש הרבי לגביע חדש ונותן את הישן למשפחה ומכרים, ובאחד מהם (המוכר לנו) היה מגן דוד.

יחס הרבי לסמל

שמועות רבות ישנם וסיפורים אינספור על הוראות שקיבלו שלוחים ורבנים, להוריד את הסמל מספרי תורה ופרוכות ושאר מקומות, אמנם לאידך גיסא היו מקרים יוצאי דופן בהם לא התנגד הרבי לשימוש בסמל שבסופו של דבר לא הומצא על ידי הציונים אלא רק אומץ ושימש כסמל יהודי כבר מאות שנים.

סמל מגן דוד בדרום אמריקה לפני גילוי אמריקה

בשיחת י"ב תמוז²⁴ אומר הרבי "כמה תמיהות וקושיות היתכן שבדרום אמריקה (ובמקומות נוספים) מצאו ציורים ואותיות שמקורם מהודו, מדי ופרס וכיו"ב, ועד שמצאו אותיות שהם בדוגמת אל"ף בי"ת בלשון הקודש, ועד כדי כך שאצל תושבי אמריקה שקדמו לקולומבוס מצאו כמה מנהגים שכל הסימנים מעידים שמקורם מדיני התורה"

ובגליון בית יעקב משנת תשל"ג: בחפירות ארכיאולוגיות באזורי ישובים עתיקים

24) התועדויות תשמ"ד ח"ד עמ' 2190.

במקסיקו נמצא שריד אבנים (חלק מבנין שנהרס, ויש מניחים שזו מצבה שבורה) עם סמל "מגן דוד".

מסביב למציאה זו פרץ פולמוס אצל ההיסטוריונים והארכיאולוגים, חלקם טענו שאין למגן דוד קשר דווקא ליהדות אך היסטוריון יהודי מפורסם חקר והוכיח שאכן היו יהודים שהגיעו לאמריקה טרם גילוי על ידי קולמבוס, וסמל המגן דוד הוטבע על ידם.

קונטרס מגן דוד

בליל שמיני עצרת תרפ"ו קודם הקפות בזמן השיא של השנה הופיע בחצר הליובאוויטשי בלנינגרד, עוף מוזר, פרופסור גדול בשם ברצענקא ודרש להפגש עם הרבי ביחידות ובדחיפות, כמובן שמיד הודיעו לו שאין על מה לדבר וכי הרבי אינו נוהג לקבל אנשים לפגישות בחג, אך הלה לא הניח, אחד מגדולי החסידים שקצת דאגו לכבוד הפרופסור ואף קצת פחדו כי לא ידעו את מטרת בואו ניגשו לבימה עליו ישב הרבי הריי"צ בבית המדרש וסיפרו לו על המתרחש מבחוץ לבית המדרש, הרבי ביקש מהמזכיר ר' חיים ליברמן שיצא ויסביר לפרופסור שיהיה עליו להמתין עד לאחר החג.

ביום אסרו חג נכנס הפרופסור ליחידות וישב עם הרבי כשעה, הוא הציג את עצמו כחבר אגודה מסוימת במוסקבה העוסקת בחקר הנסתרות והקבלה ברשיון הממשלה, וביקש מהרבי פיענוח חסידותי לסמל המגן דוד, הרבי ענה לו שבחסידות אין שום התייחסות לענין ובכלל לכל סגנון שיטתם אך אם רוצה לשמוע על חסידות הוא מוכן לעזור, ומה עוד שאין בידו את הזמן לתרגם את הדברים לרוסית, הרבי אמר לו שבקרום מגיע חתנו הרמ"ש ויבקשהו לבדוק את הענין לשלוח לו בדואר את התשובה, כי הוא חכם גדול בעניני קבלה וגם יודע את שפת המדינה, ואכן בפועל התכתב הרבי מלך המשיח שליט"א עם אותו פרופסור בענין המגן דוד.

חילופי המכתבים מכונים "קונטרס המגן דוד" אך לעת עתה לא נמצא הקובץ, ישנם שמועות שהרבנית חנה אם הרבי סיפרה על הקונטרס שהוא הכיל שישה היבטים על הסמל לפי קבלה, חסידות, אסטרונומיה ועוד, כמו כן על פי עדותה היה הקונטרס עבה מאד.

הפרופסור שהיה שבע רצון מהביקור שלח לרבי הריי"צ מעטפה עם כמה מאות רובלים, אך הרבי מיד שלח לו בחזרה את המעטפה בשלימותה, לימים סיפר זאת הרבי לחוקר הק.ג.ב שחקר את הרבי על קשריו עם הפרופסור ועל כך שקיבל ממנו כסף²⁵.

העמדת דגל ישראל בבית כנסת

"בדבר העמדת דגל בבהכ"נ וכבר כתבתי בנד"ז ותמצית דברי על יסוד שאין אנו מזכירים

(25) ליקוטי דיבורים חלק ה' ספר התולדות אדמו"ר הריי"צ.

מלכות שמים בברכת רחם נא בבהמ"ז לפי שמזכירים בה מלכות בית דוד כדי שלא להשוות כבוד מלכות שמים לבו"ד, כמפורש בגמרא ברכות וברא"ש וש"ע, ורק ביער"י נחלקו, אם להזכיר מלכות שמים, ק"ו שלא להשוות בו"ד למלכות שמים, להעמיד דגל בו"ד, סמל מלכות בו"ד ליד ארון הקודש, סמל מלכות שמים והשראת השכינה, ואם על מלכות בו"ד הקפידו ק"ו על מלכות מורדת במלכות שמים, שלא להעמידם זה בצד זה. וזה ק"ו אם הזכרה לבד אסרו, כש"כ העמדת סמליהם שהוא דבר בולט ונראה לעינים".

"במענה על מכתבם מי"ד לחודש זה בשאלת הכנסת דגלים לבית הכנסת, לפלא גדול היה בעיני מה שלכתחילה עולה בלבו של מי שהוא לעשות שינויים ביסודות ההנהגה של בית הכנסת אשר צריכים להיות לגמרי עפ"י שו"ע, ואין להכניס לביהכ"נ לבד הדברים שצריכים להיות שם עפ"י שו"ע, ולשמחה היתה אמלי הידיעה שהגיעה אלי אחר קבלת המכתב הנ"ל כי כבר החליטו בעצמם לבטל את החלטתם הקודמת בענין הכנסת הדגלים ושהכל ישאר כמנהג הישן וברכות יחולו על ראשם"²⁶.

פעם בעת אשר ביקר כ"ק אד"ש מה"מ בקעמפ גן ישראל בסיורו בחדרי שינה הבחין בסמל מגן דוד על מדבקה הדבוקה לקיר וביקש להסירו.

הת' יצחק פלאהר ע"ה נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א חנוכיה (להוריו היה חנות תשמישי קדושה) ובחנוכיה היה קישוט העשוי בצורת 'מגן דוד', ומכיון שהיה זה לאחרי הקמת המדינה בא"י שבר כ"ק אדמו"ר שליט"א חלק זה ואמר לו "דאס קענסטו האלטן פאר זיך [זאת הינך יכול לשמור לעצמך]."²⁷

על ספרים

הרב אברהם חנוך גליצנשטיין אשר הוציא ספר מסוים לאור ולא היה בטוח שיוציא עוד כרכים לסדרה ההיא הדפיס על הכריכה במקום חלק א', סמל מגן דוד אחד, ושלה את ספרו לרבי, מיד יצא תשובה מהמזכירות לגנוז את כל הכריכות כי אצלנו לא משתמשים במגן דוד.

מגן דוד על קברו של ר' לויק'

על מצבתו של ר' לוי יצחק אביו של הרבי שליט"א ישנו מגן דוד, כשהגיע לשם ר' דוד נחשון לשפץ את האוהל שלח לרבי תמונות מהשפויץ בין השאר נראה המצבה בלי המגן דוד שהוסר על ידם, הרבי מיד הורה להחזיר את המגן דוד.

26) מכתבי אדמו"ר הרי"צ, יגדיל תורה.

27) תורת ימי בראשית 167.

תשובה מר' משה פיינשטיין אם יש בעיה במגן דוד בבי"כ ע"פ הלכה

ב' דר"ח אדר תשכ"ט. מע"כ ידידי הרה"ג מהר"ר משה קיימאן שליט"א, רב במאנטריי מעקסיקא.

בדבר הפרוכת שיש עליו צורת מגן דוד אם יש בזה איזה חשש, הנה בפי שידוע זה מאות בשנים שעשו ציור מגן דוד על פרכות ועל מעילים ומטפחות ולא היה מי שיערער על זה, ואף שאין לנו מקור צורת המגן דוד אין בזה שום קפידא, וגם יש בזה ענין להזכיר שהשי"ת מלך למעלה ולמטה ולכל ד' רוחות השמים, ושייכות שם דוד לא ידוע, ואולי הוא סימן לדוד שבטח במלחמותיו על השי"ת שהוא מלך למעלה ולמטה ובכל רוחות השמים שלכן לא היה ירא ממלכי בשר ודם ומחיילותיהם כציווי התורה.

אבל בכל אופן אף אם הוא בלא טעם איני רואה בדבר שעשו כן זה מאות בשנים קודם שהיו כת הציונים בעולם כלל ולא היו מינים וכופרים בבתי כנסיות כלל שיהיה בזה. חשש איסור ואף לא משום מעשה לא טוב. ורשאין להניחן על כלי הקדש ואין צורך לקורען משם. ומה, שכתבו גם תיבת ציון לא מתייחד זה, להכת ציונים ובלא מחלוקת טוב להסיר אותיות אלו כי צורת המגן דוד שעשו מכבר על כלי הקדש היה בלא תיבת ציון, אבל ענין איסור ליכא בזה, כלל. ומש"כ בספר אוצר דינים ומנהגים שאסור לעשות ציור וכל דמות לאות אמונה אין לזה שום מקור ולא שום טעם לתלות בו, על דורות שלפנינו שהניחו לעשות זה.

והנני ידירו מוקירו משה פיינשטיין²⁸

"התקווה"

גם על המנונה של הציונות גזר הרבי חרם והתנגדות, שיר 'התקווה' ביטא את 'כוחי ועוצם ידי' וכפירתם של הציונים, ללא איזכור אפילו ברמז על הקב"ה.

בתשי"ז הרבי הוריד את הנשיאות מיישיבת תומכי תמימים בלוד ובארה"ב לאחר שבדינר הישיבה שרו את 'התקווה'. שני אפיזודות מענינות בקשר להתקווה סיפר הרב זושא פויזנר²⁹: באמצע סעודת החתונה של אחיו ר' זלמן פויזנר החל התזמורת לנגן את התקווה, באחד השלוחנות ישבו הרבי ור' פניע אלטהויז, ר' פניע קם מהכיסא על מנת להשתיק את השירה אך הרבי תפס אותו והושיב אותו, הוא אמר לרבי הרי אתה לא אוהב ציוניים? אמר

28 אגרות משה חלק ה עמ' שיג.

29 ר' זושא סיפר זאת והוסיף שזה ללא אחריות.

הרבי ור' פנייע בחתונת זלמן פיוזנר

לו הרבי כמו שאתה לא אוהב ירושלמים..

באחד השנים התקיים דינר 7700 (ללא קשר לדינר הנ"ל) ושרו בו התקווה, ולארגון הדינר היה קשור אביו של ר' זושא פויזנר, לאחר כמה ימים כאשר הרבי פגש בו אמר לו במנגינת התקווה (אך בלה"ק) את הקטע "עוד לא אבדה תקוותנו"...

קטעי שיחות על שלילת הענין ד'אתחלתא דגאולה'

ההכרזה של אתחלתא דגאולה גורם לכל האסונות בארץ!

"וגם עתה לא הייתי כותב את כל הנ"ל באם לא ראיתי בזה - הכרזת אתחלתא דגאולה ענין של סכנה כי זהו הביאור היחידי שלע"ע מצאתי על ענין הקרבנות והחללים באה"ק ת"ו וביניהם אפילו כאלו שניצלו מהשואה וראו נסים גלויים בזה ובכל זה נפלו באה"ק ת"ו וג"כ באופן בלתי טבעי כנ"ל, הי"ד³⁰".

"בקורת רוח קראתי בעיתונים כאן, אשר בהקונגרס שהתאסף עתה בירושת"ו, הכריזו מעל הבימה, אשר פשיטא שעדיין לא נתגשם החזיון המשיחי, ואין זה ביאת משיח וכו', ואיש לא מיחה נגד זה ואילו זכינו היו החרדים לדבר ה' מוצאים בנפשם די אומץ לומר את זה, כשמונה שנים מלפנים, וכמה מהצרות שאירעו את בני מאז ועד עתה, לא היו באים כלל או היו באים במיעוט עכ"פ. והצרה היותר גדולה - בלבול המוח של כמה מאחב"י ובעיקר מבין הנוער"³¹

שיטתם סותרת לרמב"ם

"ולא כדעת הטועים שהציאה מהגלות האחרון תהי' בחסדי הגוים או עכ"פ באופן דקימעה קימעה כדברי הירושלמי שגאולתן של ישראל כאילת השחר וכפי שמשמע גם בפ"י המיוחס להרמב"ם כי נוסף לכך שבתלמוד בבלי שהלכה כבבלי, לא הובא ענין זה, הרי ישנו פס"ד ברור ברמב"ם שהגאולה תהי' באופן שיעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות ויכוף כל ישראל לילך בה בדרך התורה והמצוה ולחזק בדקה וילחם מלחמות ה'

30) מכתב לרב זוין כסליו תשכ"ט.

31) מכתב לרש"י זוין אג"ק ח"ג עמ' עז.

ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל

ומובן שסדר זה הוא היפך ההנהגה ע"פ דרך הטבע ובאופן דקימעא קימעא שהרי אפילו אתחלתא דגאולה יכולה להיות רק ע"י משיח שלא יסתפק בעבודתו בעצמו אלא גם יכוף כל ישראל כו'

היפך סדר העולם באופן של דמוקרטיא שצ"ל ע"פ דעת והסכמת הרוב כו' ומפחדים לומר את האמת שאצל עם ישראל שמקרא מלא דיבר הכתוב שהם ממלכת כהנים וגוי קדוש צריך להיות הסדר של תיאוקרטיא (שלטון הקב"ה) וכל זמן שלא התחיל עדיין הענין דיכוף כל ישראל ועאכו"כ הענין דילחם מלחמות ה' עד לבנין ביהמ"ק וקיבוץ נדחי ישראל עדיין לא התחילה הגאולה³².

חושבים שאפשר להמשיך לעסוק בחטאים ועוונות!

"הן אמת שבגמרא איתא כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה אבל אעפ"כ עושה הוא חשבון שזהו ענין שכתוב בגמרא אבל כפי שהנהגה היא עתה הרי רואים שאתחלתא דגאולה היתה בלא תשובה להכעיס את הקב"ה כביכול וכך תהי' גם הגאולה השלימה ובמילא יכול הוא להמשיך ולעסוק בחטאים ועוונות!...

ומצד זה מתחזקת הגלות עוד יותר שהרי 'מפני חטאינו' הוא הסיבה ל'גלינו מארצנו' וכיון שעושה חשבון בנפשו שביכלתו להמשיך בהסדר דמפני חטאינו אזי מתחזק עוד יותר הענין דגלינו מארצנו

ועז"נ שמים חושך לאור ואור לחושך, שמים חושך לאור על חושך הגלות מכריזים שזהו ענין של גאולה ואור לחושך האור שהראה הקב"ה כדי להציל כמה וכמה מישראל מהענינים שהיו עלולים לקרות להם כו' מנצלים אור זה לחושך גדול כדי לדמות בנפשם שכבר באה אתחלתא דגאולה ובמילא שהגאולה אינה תלוי' בתשובה, שמצד זה מתחזקת הגלות בגשמיות וברוחניות

ומובן שכאשר מתבוננים במעמד ומצב הגלות ועד כמה שהוא חושך כפול ומכופל עלולים ליפול ביאוש³³.

חושך כפול ומכופל

"נמצאים אנו הרי במצב של חושך כפול ומכופל ולכן מראה הקב"ה דברים ברורים כדי שיתבטלו כל סוגי הספיקות

הלשון כפול ומכופל כי זה גופא שישנם טועים ר"ל, ש"שמים חושך לאור" מר על מצב

32 שיחוי"ק אחש"פ תשכ"ג.

33 שיחוי"ק ליל ב' דפסח תשט"ז.

של גלות שהוא אתחלתא דגאולה ה"ז חושך והסתר חושך הגלות עצמו וע"פ פי' הבעש"ט (הובא בתוי"ר ר"פ בראשית) עה"פ (וילך לא, יח) אנכי הסתר אסתיר כי פני ביום ההוא כי ההסתר עצמו הוא בהסתר שאין מרגישים אותו - שמים "ההסתר אסתיר" לאתחלתא דגאולה!³⁴

לא היה כזה גלות, לכבוש את המלכה עמי בבית!

"משתמשים הם בכך שניתנה לבני ישראל האפשריות להיות 'מהלך ארבע אמות בארץ ישראל' פלטרין של מלך ומנצלים זאת נגד הקב"ה ונגד התומ"צ בבחינת יודע את רבונו ומכוון למרוד בו לכבוש את המלכה עמי בבית.

ולמרות שמצב זה הוא גלות קשה גלות בתוך גלות שמעולם לא הי' כדוגמתה (שמשמשים בענין של קדושה כדי 'למרוד בו' ח"ו, כנ"ל) הרי ההעלם וההסתר גדול כל כך שגלות קשה זו עצמה, וחושך כפול ומכופל זה עצמו מכנים בשם אתחלתא דגאולה! העלם זה שמכנים את הגלות בשם גאולה גדול עוד יותר מאשר ההעלם של הגלות עצמה!³⁵

ח"ו לומר שאתחלתא דגאולה

"מכיוון שחס ושלום לומר שעכשיו זה אפילו האתחלתא דגאולה ואדרבה נמצאים כעת בגלות וחשך כפול ומכופל שלא הי' כמוהו שלא הזמן כעת לדבר אודות כך.³⁶

שנת תש"ח היוותה הצלה לכמה וכמה מבני ישראל שיצאו משעבוד לחירות (היינו ביחס למצב ששרר קודם לכן) ואף היו כאלו שניצלו ממיתה לחיים (כמובן שחס ושלום מלומר שזוהי אתחלתא דגאולה).³⁷

בפיהם מכריזים הם וצועקים שזוהי אתחלתא דגאולה ובמעשיהם הרי הם מרחיקים רחמנא ליצלן את האחישנה דענין הגאולה עי"ז שעושים מעשים גלתיים היפך התורה והיהדות בארץ הקודש!³⁸

34 יחידות האדמו"ר מסדיגורא.

35 שיחו"ק שבועות תשט"ו.

36 שיחו"ק שבת חול המועד סוכות תשל"ד.

37 שיחו"ק י"א ניסן תשל"ו.

38 צעקת המלך עמ' 87.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר

•

לזכות

תלמידי התמימים דקבוצה ה'תשע"ו

•

יחי אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח לעולם ועד

